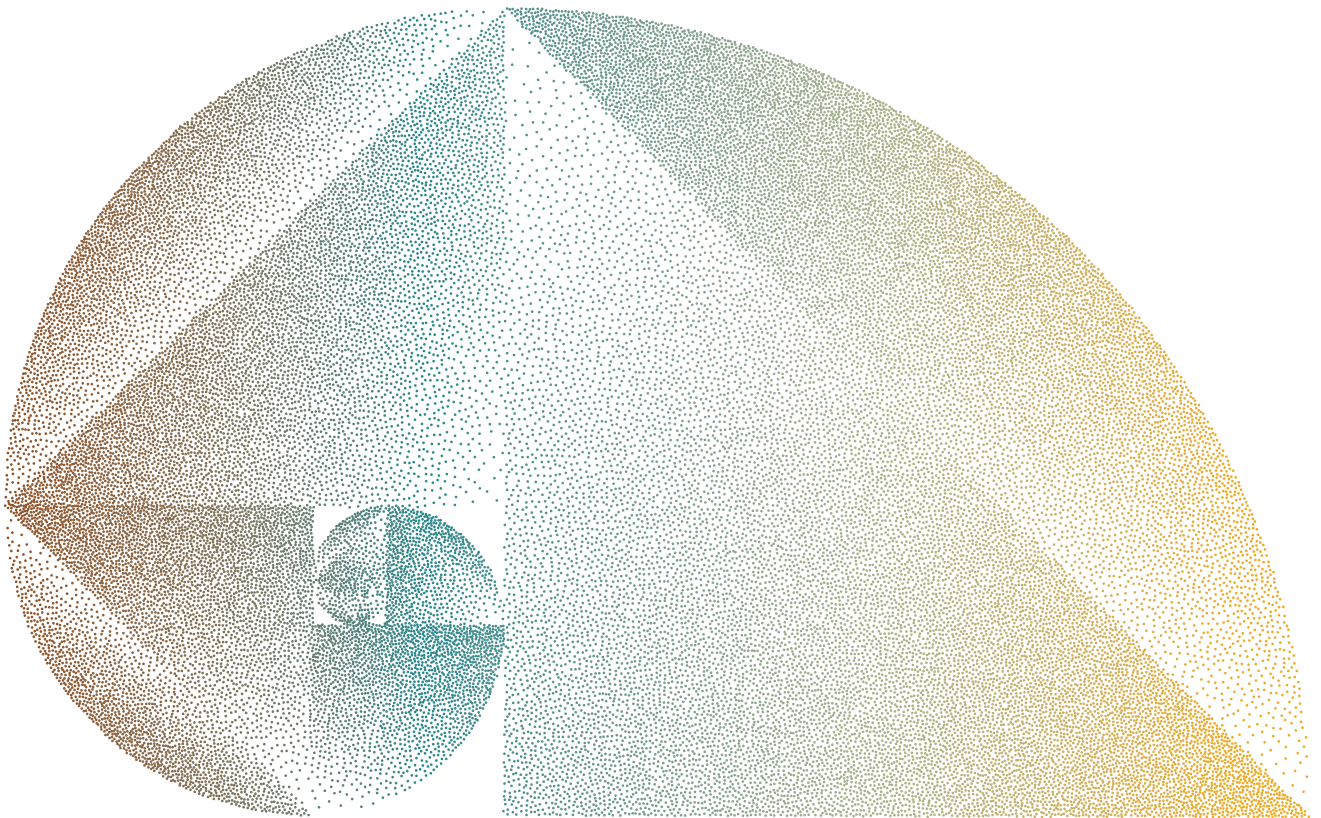

miquel y costas

2023

MEMÒRIA ANUAL

miquel y costas

2023

MEMÒRIA ANUAL

Domicili:

Tuset, 8-10, 7a planta
08006 Barcelona
(Espanya)

Telèfon: 93 290 61 00

Fax: 93 290 61 28

www.miquelcostas.com

accionista@miquelcostas.com

INFORMACIÓ TRANSPARENT PER A UN ACCIONISTA COMPROMÈS

Aquesta Memòria neix com a resultat del compromís del Grup Miquel y Costas amb els seus accionistes a favor de la transparència en l'exercici 2023. De la mateixa manera que l'any anterior, es presenten i es detallen, en un únic document, les dades de caràcter econòmic i financer, i les fites i els indicadors més rellevants en els diferents àmbits d'activitat, així com la seva vinculació amb el propòsit del Grup i, en particular, amb la seva aposta per la sostenibilitat.

Les activitats dutes a terme per l'organització durant l'exercici i recollides en aquest informe se sustenten en la consideració de la sostenibilitat com a valor transversal en totes les operacions. Així ho reflecteix el propòsit de Miquel y Costas, que es va reformular el 2021 per donar resposta a les necessitats i projectar el Grup cap al futur.

El propòsit del Grup Miquel y Costas és “adaptar els processos de fabricació per posar a disposició de la societat productes que col·laborin amb la sostenibilitat del planeta i la millora del medi ambient”. A aquest objectiu de reducció de l'impacte ambiental, se li suma el compromís en matèria social i de bon govern corporatiu. D'aquesta manera, Miquel y Costas assumeix la definició de la “sostenibilitat” des de la triple perspectiva ASG (ambiental, social i de governança) i s'alinea amb els estàndards de les principals organitzacions internacionals, els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides i els criteris d'informe de la Global Reporting Initiative (GRI).

La Memòria recull els avenços en matèria de sostenibilitat en totes les accions del Grup, de manera que estableix aquest aspecte, juntament amb la qualitat i la innovació, com a

parts indissociables de l'activitat de Miquel y Costas. D'aquesta manera, tots els productes es desenvolupen des del màxim respecte pel medi ambient, cosa que ha permès al Grup ser qualificat amb la màxima excel·lència per part de prestigioses organitzacions de referència el 2023.

En l'àmbit social, aquesta memòria detalla tant les accions orientades a garantir un entorn laboral segur, saludable i igualitari per a tota la plantilla com altres iniciatives dirigides a la creació de valor a les comunitats locals a les quals opera Miquel y Costas. Aquesta implicació amb el benestar i el progrés de tots els col·lectius forma part del propòsit, de la missió i dels valors de l'organització.

En l'àmbit de la governança i el bon govern corporatiu, cal destacar el bon funcionament del Codi Ètic, actualitzat el 2022, cosa que reforça el compromís del Grup amb el desenvolupament de les activitats d'acord amb uns valors ètics sòlids, el compliment de la legislació vigent, el respecte als principis de la Declaració Universal dels Drets Humans i l'alineació amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

Com sempre, aquesta Memòria anual complementa la informació recollida a l'Estat d'Informació No Financera. Ambdós documents són exemple del compromís de transparència i rigor adquirit pel Grup Miquel y Costas al seu Codi Ètic.

La Memòria recull els avenços en matèria de sostenibilitat en totes les accions del Grup.

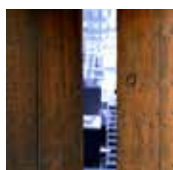

SUMARI

7

CARTA DEL PRESIDENT

12

D'ON VENIM

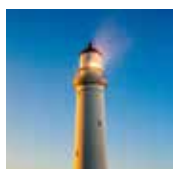
16

EL GRUP MIQUEL Y COSTAS

21

L'ANY EN POQUES PARAULES

24

EL PROPÒSIT

32

LÍNIES DE NEGOCI

38

QUALITAT

42

RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ

46

MEDI AMBIENT

56

LES PERSONES

66

GOVERN CORPORATIU

76

LA FUNDACIÓ MIQUEL Y COSTAS & MIQUEL

80

INVERSIONS

83

BORSA

86

DADES ECONOMICOFINANCERES

CARTA DEL PRESIDENT

CARTA DEL PRESIDENT

**Jorge
Mercader Barata**
PRESIDENT

Apreciats i apreciades accionistes:

És un plaer dirigir-me a vostès, per primera vegada, com a president del Grup Miquel y Costas per compartir l'evolució i el desenvolupament de l'exercici 2023. Abans de tot, permetin-me agrair la confiança del Consell d'Administració i posar de manifest el meu ferm compromís de guiar el Grup cap a nous objectius d'èxit, de creixement i de creació de valor, tot partint de la tasca duta a terme pel meu antecessor.

L'any que abordem en aquesta Memòria ha estat marcat per un context global d'una complexitat enorme i creixent amb l'enduriment de la política monetària, la incertesa geopolítica provocada per l'enquistament de les guerres a Ucraïna i a Gaza, i les crisis bancàries contingudes als Estats Units i Suïssa. Malgrat això, les principals borses mundials han obtingut guanys importants durant el 2023 i han mantingut una baixa volatilitat al llarg de l'any. Les principals raons del rendiment positiu dels mercats són el creixement del PIB (producte interior brut) mundial en un 3% i els bons resultats obtinguts per les grans cotitzades multinacionals. Han estat sobretot les economies dels Estats Units, del Japó o de Llatinoamèrica les que han mostrat senyals de més fortalesa, mentre que la Xina i, especialment, la Unió Europea, han mostrat més debilitat.

El PIB de la zona de l'euro ha experimentat una forta desacceleració fins a assolir un creixement del 0,4%. Pel que fa a l'any anterior, el creixement s'ha vist llastat especialment per l'evolució de l'economia alemanya, el PIB de la qual ha caigut un 0,3% el 2023. Aquesta debilitat econòmica cada vegada més accentuada i l'agressiva política del Banc Central Europeu (BCE) han contribuït a reduir la inflació, a costa de continuar augmentant els tipus de referència fins a arribar al 4,5%, el nivell més alt des del 2001.

Tal com va passar el 2022, Espanya ha tornat a ser una de les economies de la zona de l'euro amb una contribució més positiva al creixement de l'àrea, gràcies a un augment del PIB del 2,5% el 2023, impulsat pel turisme, la fortalesa de la demanda domèstica i els efectes progressius de l'arribada dels fons NextGenerationEU. En aquest context, la borsa espanyola ha aconseguit un balanç anual molt positiu i s'ha situat entre les millors del món pel que fa a la rendibilitat.

Durant l'any 2023, els sectors industrials en què el Grup opera s'han vist perjudicats per una disminució de la producció nacional de paper i cartó d'un 4,6% respecte a l'any anterior, mentre que la producció nacional de cel·lulosa ha crescut un 4,3% comparat amb el 2022. Per part seva, el mercat europeu ha patit una caiguda més contundent en la producció de cel·lulosa, amb una disminució del 6,2%, i del paper i el cartó, que ha arribat fins al 12,8%. Aquesta reducció en la producció de paper i cartó s'ha repetit a la majoria de les regions del món, tot i que l'impacte ha estat menor que a Europa.

En aquest context econòmic, el Grup Miquel y Costas ha continuat defensant el valor de la gestió i la qualitat, cosa que li ha permès assolir 56,6 milions d'euros de benefici abans d'impostos, amb la qual cosa supera en un 37,7% el resultat obtingut el 2022. Tot això, malgrat que l'import net de la xifra de negocis consolidada ha disminuït fins als 309,3 milions d'euros. Aquest impacte en les vendes ha estat provocat, principalment, per l'adaptació de la política comercial al nou escenari de preus de les pastes i l'energia, el descens de la demanda en alguns mercats provocat per la política de reducció d'estocs aplicada per alguns clients i, molt particularment, els retards que s'han patit en l'obtenció dels nivells mínims de funcionament de la màquina M2. Si bé la indústria del tabac s'ha pogut recuperar i incrementar la xifra de vendes en un 0,8% respecte a l'exercici anterior, la línia de Productes industrials s'ha vist afectada en més d'un 20%.

Tot i aquestes dificultats, el Grup ha incrementat en un 35% el benefici net consolidat, tot assolint els 42,7 milions d'euros, i ha contribuït amb una taxa fiscal efectiva del 24,5%, lleugerament superior a la de l'exercici anterior a causa, sobretot, de la reducció de les deduccions fiscals aplicables per a l'exercici.

Al llarg de l'any, el Grup ha dut a terme inversions per un valor total de 18,4 milions d'euros aplicats a la millora constant de la qualitat, el desenvolupament de productes nous, la reducció dels costos de producció, la protecció del medi ambient i l'optimització energètica.

L'any 2023, l'aposta per la R+D+I s'ha mantingut com un dels nostres principals valors i apostes de futur. Els recursos invertits han estat de 3,3 milions d'euros i s'han diversificat entre la recerca orientada principalment a l'obtenció de productes i aplicacions nous i la innovació tecnològica dels processos de producció. En aquest sentit, la fase final de la reforma a la màquina de MB Papers Especials ha tingut una especial rellevància per al desenvolupament de papers industrials nous.

La preocupació per la preservació del medi ambient per part del Grup Miquel y Costas ha adquirit encara més importància durant l'exercici passat, amb una inversió de 8,4 milions d'euros en actuacions destinades al desenvolupament de l'economia circular, l'optimització del consum energètic, així com l'eficiència en l'ús de matèries primeres i aigua, amb el foment de la reducció de residus i la minimització de l'ús de recursos naturals. Els esforços duts a terme durant anys, tant a escala financera com en l'adquisició d'una nova cultura d'empresa, han estat reconeguts amb la certificació obtinguda per part de CDP, empresa líder en sostenibilitat, en assolir la màxima qualificació a Climate Change, Water Security i Forest. Aquesta certificació ens situa entre les 12 úniques empreses reconegudes a escala mundial amb la triple A, i ens converteix en l'única empresa a Espanya i al sud d'Europa que compta amb aquesta qualificació. A més, el Grup ha obtingut la qualificació Platinum en l'avaluació realitzada per EcoVadis, que s'atorga a aquelles empreses que han demostrat un sòlid sistema de gestió en la manera d'abordar la sostenibilitat, les compres responsables, les cadenes de subministrament i la RSC.

De la mateixa manera, el Grup ha assumit formalment el compromís d'alinear la seva estratègia i les seves operacions amb els 10 Principis universals del Pacte Global de les Nacions Unides, sobre drets humans, normes laborals, medi ambient i lluita contra la corrupció, i va entrar a formar part com a membre actiu d'aquest Pacte el passat 16 d'octubre del 2023.

En aquest context, hem continuat apostant per un entorn de treball segur, per a la qual cosa hem destinat 2,4 milions d'euros a la prevenció dels riscos laborals associats a la nostra activitat.

L'aposta pel nostre equip humà es basa a fomentar el desenvolupament i l'ampliació dels seus coneixements i habilitats per millorar-ne el rendiment. En aquest sentit, cal fer una menció especial a l'activitat formativa, els nivells de la qual no només han assolit els anteriors a la pandèmia, sinó que s'han ampliat a les àrees de desenvolupament del talent i cultura de compliment. Tot això, amb formacions específiques d'actualització de les diverses normatives aplicables, cursos de motivació, gestió d'equips i lideratge, i programes destinats a divulgar i garantir el compliment dels principis del Codi Ètic i el compromís amb la comunitat i els drets humans, inclosos el procediment del canal de denúncies i el règim de sancions.

Durant el 2023, el Consell d'Administració de la Societat Matriu, màxim òrgan de decisió, ha celebrat 14 reunions; la Comissió de Recursos Humans, Nomenaments i Retribucions n'ha mantingut quatre, i nou el Comitè d'Auditoria, que, entre altres activitats, ha hagut d'obrir un procés per a la selecció i la proposta de nomenament d'un nou Auditor de Comptes. Cal destacar la creació, dins de la normativa interna de la societat, del càrrec del President d'Honor, que ha rebut el Sr. Jorge

Mercader Miró després de la seva renúncia com a president del Consell d'Administració, en reconeixement de la seva extraordinària dedicació i dels excel·lents serveis prestats durant la seva trajectòria empresarial de més de 30 anys al capdavant del Grup.

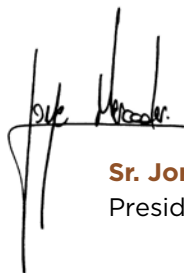
Respecte a la política de retribució a l'accionista, el 2023 la Societat ha repartit dividendes quatre vegades, l'import conjunt dels quals ha estat de 17,2 milions d'euros, per comparació amb els 16,1 milions repartits durant l'exercici anterior, fet que suposa un creixement del 6,8% que, en termes unitaris, arriba al 7,6% després de l'efecte de les accions en autocartera. El nombre d'accions pròpies en autocartera a 31 de desembre de 2023, després de les operacions de l'exercici, se situa a 1.818.843 accions.

Pel que fa al comportament de l'acció al mercat borsari, durant l'any 2023, el valor es va negociar en 255 sessions i el nombre de valors contractats va ser de 2.696.687, els quals van suposar un efectiu de 30,5 milions d'euros, de manera que la cotització de tancament es va situar en 11,78 euros.

En aquest escenari macroeconòmic inestable, on el sector ha d'evolucionar i adaptar-se a la nova realitat i al seu entorn, el propòsit del Grup constitueix una declaració de principis que ens inspira i orienta. Aquest propòsit ens continua animant a consolidar un projecte industrial solvent, sustentat en una solidesa financera i tecnològica que n'assegura la continuïtat i la independència, tot integrant en la seva cultura corporativa els valors que corresponen a les societats més avançades. La nostra filosofia empresarial està orientada a un progrés sa i sostingut en el temps, que aprèn del passat i mira cap al futur amb l'objectiu últim d'oferir un servei a la societat.

Durant l'exercici 2023, la Fundació Miquel y Costas & Miquel ha mantingut les seves activitats de suport a grups socials vulnerables, mitjançant l'impuls de projectes innovadors i de transformació a l'educació primària i secundària. Tot això, a través del patrocini de diferents projectes de caràcter cultural i educatiu, adreçats a la investigació, el suport al talent i la innovació.

Per acabar, voldria reconèixer i agrair el suport rebut per part del Consell d'Administració, la tasca desenvolupada per l'equip directiu, així com la contribució que aporta tot el nostre equip. Vull fer extensiu el meu agraïment als nostres clients i proveïdors pel suport rebut i, especialment, a vostès, senyors i senyores accionistes per la confiança que continuen dipositant al Grup Miquel y Costas. Tot això és la millor garantia per continuar avançant, a pas ferm, en la consecució dels objectius marcats i en la creació de valor pels nostres accionistes i per al conjunt de la societat.

Sr. Jorge Mercader Barata
President

D'ON VENIM

Els orígens del Grup Miquel y Costas es remunten a la segona meitat del segle XVII i tenen les seves arrels en la gènesi de la manufactura paperera catalana i espanyola. La firma es va crear a Capellades (comarca de l'Anoia, a 65 quilòmetres de Barcelona) com a iniciativa de la família Miquel, que provenia de la indústria de la llana. Va començar a produir paper a mà i va passar a fabricar-lo industrialment al principi del segle XIX, amb la introducció de la màquina contínua. Amb les activitats a Cuba, l'empresa va arribar aviat a una dimensió internacional que constitueix des de llavors una de les seves senyes d'identitat.

Per fer front a aquesta dimensió exportadora i a les inversions necessàries per a la seva modernització, el 1874 va constituir-se Miquel y Costas & Miquel. El creixement, basat en el paper de fumar per a la indústria tabaquera i en l'especialització productiva, conduiria a la transformació de Miquel y Costas & Miquel (MCM) en societat anònima el 1929. La confirmació de la vocació exportadora i l'èxit d'algunes de les primeres marques, com El Pino, van fer de MCM un exemple d'empresa *born global*. La societat tenia a Amèrica Llatina un mercat significatiu, alhora que consolidava la seva presència al mercat estatal gràcies, entre d'altres, a la modernització de la fàbrica del Besòs (Barcelona) i a l'èxit fulgurant dels llibrets de fumar Smoking.

Els orígens del Grup Miquel y Costas es remunten a la segona meitat del segle XVII.

La Guerra Civil i l'autarquia posterior van condicionar les possibilitats de producció de MCM i van forçar un replegament sobre el mercat espanyol que contrastava amb la vocació d'exportació inicial. L'entrada al capital del Banc Exterior d'Espanya i la fusió entre MCM i la família Payá Miralles van facilitar que s'iniciés l'especialització en diferents tipus de papers, així com

la recuperació de les exportacions. La nova dimensió de l'empresa va intensificar l'entrada d'accionistes aliens a la família fundadora, a finals dels anys vuitanta del segle passat.

L'última etapa de MCM, i la més prometedora, va començar el 1992, que va coincidir amb l'arribada a la presidència de Jorge Mercader Miró, l'estabilització de l'accionariat de referència i la implantació d'un model de gestió destinat a fer prosperar un projecte industrial basat en la solidesa financera i tecnològica i la independència, que està orientat cap a un progrés sostenible en el temps. La sortida a Borsa el 1996, el rigor en la gestió i una política de contínua inversió en innovació tecnològica van permetre que el Grup Miquel y Costas es consolidés com un dels grups paperers internacionals amb més prestigi en els àmbits del paper de fumar, les pastes especials i els papers industrials.

El 2023, el Grup Miquel y Costas va facturar 309,3 milions d'euros, amb la venda a 125 països de la producció de les seves fàbriques de Capellades, la Pobla de Claramunt, Barcelona, Tortosa, Mislata i Vila-real.

PRINCIPALS FITES HISTÒRIQUES

▶ 1752

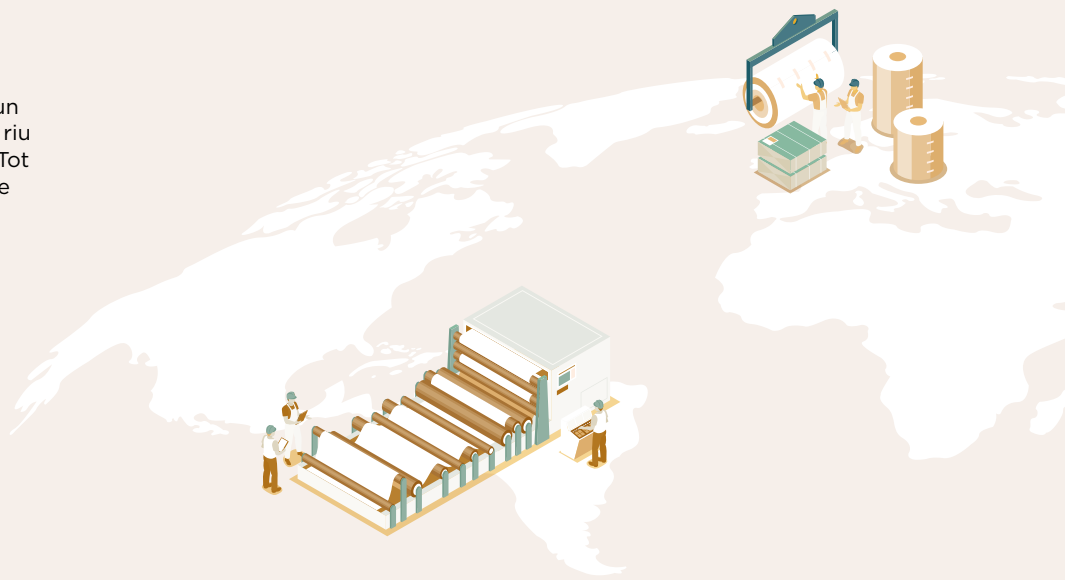
ELS ORÍGENS

La família Miquel inicia la fabricació manual de paper en un molí accionat per les aigües del riu Anoia a Capellades, Barcelona. Tot i l'arribada tardana a Espanya de la màquina contínua, l'empresa assumeix ben aviat una vocació internacional, amb la presència a Cuba al final del segle XIX, que s'estén ràpidament a Amèrica Llatina.

▶ 1874

LES BASES DEL PROJECTE INDUSTRIAL

L'ampliació de l'estructura societària estableix la base de la nova companyia Miquel y Costas & Miquel (MCM) i facilita la creació d'un autèntic projecte industrial amb base als molins de Capellades. L'especialització productiva, la introducció de canvis tècnics i la importància que adquireix el mercat cubà permeten que MCM neixi com a exemple de companyia *born global*.

▶ 1914

L'ÈXIT DE SMOKING

MCM comença a fabricar llibres de paper de fumar i adquireix Papelera Barcelonesa, l'actual fàbrica del Besòs a Barcelona. Aquesta operació va acompanyada de la mecanització de la producció del paper. Deu anys després, es registra Smoking, una marca de paper de fumar icònica per a moltes generacions. El seu èxit requereix augmentar la producció amb un taller nou.

▶ 1929

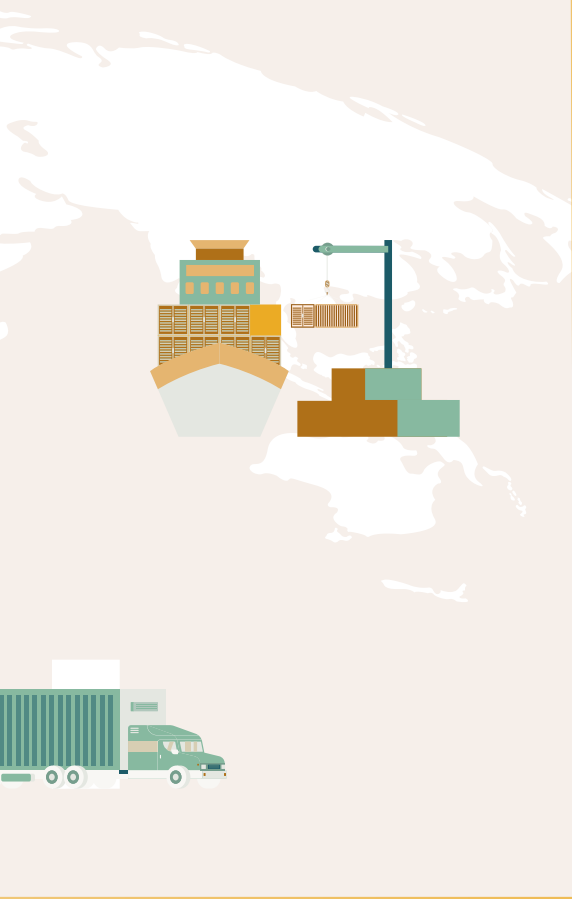
LA SOCIETAT ANÒNIMA

Entre el 1929 i el 1936, MCM experimenta una mutació profunda. La companyia es constitueix en societat anònima i, al mercat llatinoamericà, se suma el creixement de les vendes al mercat interior. La producció de paper continu a la fàbrica del Besòs (Barcelona) és la base industrial de la consolidació de MCM com a companyia líder en papers de fumar a Espanya i a l'Amèrica Llatina.

▶ 1951

EXPANSIÓ I MODERNITZACIÓ

MCM entra al capital de la productora de pastes de paper Celesa. Durant les dues dècades posteriors, viu una etapa d'expansió i de modernització amb la irrupció al mercat del paper d'impressió, la incorporació de Payá Miralles (amb fàbrica a Mislata, València) i l'inici de la cotització a la Borsa de Barcelona.

2018

MÉS CREIXEMENT I DIVERSIFICACIÓ

Miquel y Costas adquireix Clariana, líder en la fabricació de papers de colors a Espanya, dins de la seva estratègia de creixement i de diversificació. El Grup continua treballant per escriure noves pàgines d'una història que l'ha fet esdevenir una referència mundial en papers i materials derivats de la cel·lulosa que responguin a les exigències cada cop més complexes del mercat i de la societat.

2015

LIDERATGE EN PAPERS ESPECIALS

Amb el propòsit de doblar l'aposta per la producció de papers especials, el Grup Miquel y Costas inaugura la fàbrica Terranova Papers, a la Pobla de Claramunt (Barcelona). El seu compromís amb la innovació i la sostenibilitat es plasma en la tecnologia punta de la maquinària i en l'eficiència i la sostenibilitat dels processos de producció, inèdits a Espanya.

2023

LÍDERS EN SOSTENIBILITAT

La prestigiosa organització CDP atorga al Grup Miquel y Costas la qualificació triple A (A a Water Security, A a Forest i A a Climate Change) i totes se situen en el rang de "lideratge". Entre les més de 20.000 companyies de tot el món valorades per CDP, el Grup es troba entre les 12 que han rebut la triple "A" i és l'única d'Espanya i del sud d'Europa amb aquest reconeixement. Aquestes avaluacions confirmen el compromís de Miquel y Costas amb la sostenibilitat com un dels seus eixos principals.

Així mateix, el Grup fa un pas més en comunicar al Secretari General de les Nacions Unides la seva adhesió formal als 10 Principis del Pacte Global de les Nacions Unides en matèria de drets humans, treball, medi ambient i lluita contra la corrupció. Com a membre actiu, Miquel y Costas es compromet a fer que els seus principis formin part de l'estratègia, la cultura i les operacions diàries de l'empresa, a col·laborar en projectes que promoguin la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i a fer públics els avenços en aquest àmbit.

1980/1992

IMPULS A LA INTERNACIONALITZACIÓ

La internacionalització pren un nou impuls amb la constitució de la filial argentina. Per fer realitat una de les principals apostes de futur, el Grup Miquel y Costas crea MB Papeles Especiales. L'arribada de Jorge Mercader Miró a la presidència el 1992 marca un punt d'inflexió. El 58% del capital social passa a cotitzar al mercat continu, entren a l'accionariat fons internacionals de reconegut prestigi i el Grup reafirma la seva vocació de projecte industrial solvent amb perspectiva de futur.

Des de la seva creació, el Grup Miquel y Costas ha avançat cap a la constitució d'un projecte industrial compromès amb la societat i els seus clients. Això l'ha convertit en un referent internacional en el sector paperer. ”

EL GRUP MIQUEL Y COSTAS

COMPOSICIÓ DEL CONSELL D'ADMINISTRACIÓ DE LA SOCIETAT

a 31 de desembre de 2023

PRESIDENT

Sr. Jorge Mercader
Barata

CONSELLERS

Excm. Sr. Jorge Mercader Miró
Sr. Javier Basañez Villaluenga
Sr. Álvaro de la Serna Corral
Sr. Eusebio Díaz-Morera Puig-Sureda
Sra. Marta Lacambra i Puig
Sr. Josep Miquel Vacarisas
Sra. María Teresa Busto del Castillo
Excm. Sr. Narcís Serra Serra

CONSELLER COORDINADOR

Excm. Sr. José
Claudio Aranzadi
Martínez

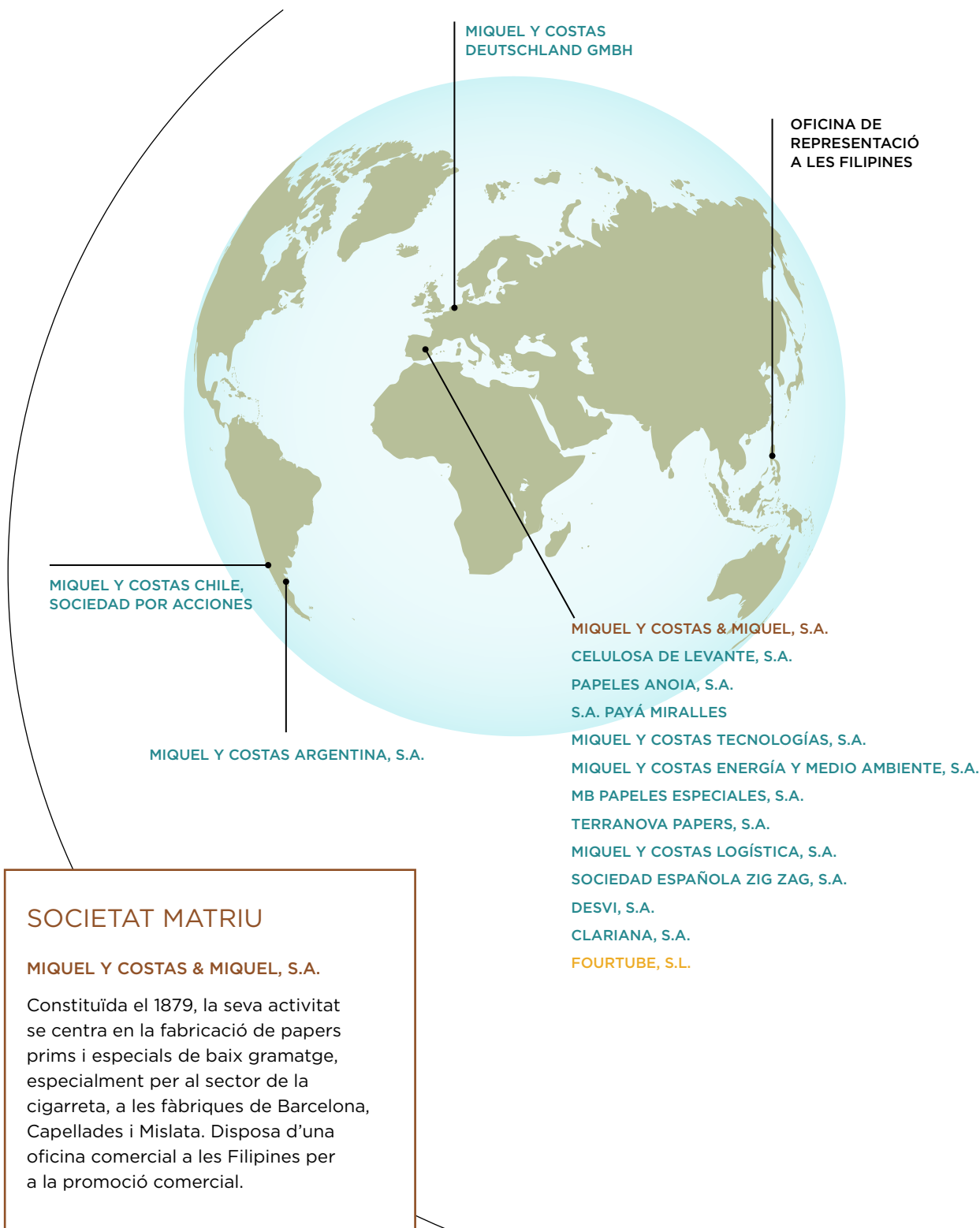
SECRETÀRIA NO CONSELLERA

Sra. Victoria Lacasa Estébanez

GRUP MIQUEL Y COSTAS

El Grup Miquel y Costas està compost per les societats següents:

SOCIETATS DEPENDENTS

CELULOSA DE LEVANTE, S.A.

Amb fàbrica a Tortosa. Productora de pastes tèxtils a base de lli i cànem per al sector de la cigarreta i d'altres fibres (sisal, abacà, jute i cotó) per a altres sectors industrials. Participada al 100%.

PAPELES ANOIA, S.A.

Amb domicili a Barcelona. Comercialitzadora de papers i productes nacionals i importats que completen la gamma de productes oferts pel Grup. Participada al 100%.

S.A. PAYÀ MIRALLES

Amb domicili a València. És propietària de la fàbrica de Mislata. Participada al 100%.

MIQUEL Y COSTAS TECNOLOGÍAS, S.A.

Amb domicili a Barcelona. Consultora tecnològica i industrial. Participada al 100%.

MIQUEL Y COSTAS ENERGÍA Y MEDIO AMBIENTE, S.A.

Situada a la Pobla de Claramunt (Barcelona). Gestora d'instal·lacions de generació d'electricitat. Participada al 100%.

MB PAPELES ESPECIALES, S.A.

Amb instal·lacions industrials a la Pobla de Claramunt (Barcelona). Produeix papers especials per a ús industrial. Participada al 100%.

TERRANOVA PAPERS, S.A.

Amb planta de producció a la Pobla de Claramunt (Barcelona). Produeix papers especials de porositat molt alta. Participada al 100%.

MIQUEL Y COSTAS LOGÍSTICA, S.A.

Amb domicili a Barcelona. La seva activitat principal és la prestació de serveis logístics. Participada al 100%.

SOCIEDAD ESPAÑOLA ZIG ZAG, S.A.

Amb domicili a Barcelona. Comercialitza llibrets de paper de fumar. Participada al 100%.

DESVI, S.A.

Amb domicili a Barcelona. Té participacions majoritàries a les societats del Grup a l'Argentina, Xile i Alemanya. La seva activitat principal és la prestació de serveis. Participada al 100%.

CLARIANA, S.A.

Amb domicili a Castelló. Fabrica papers i cartolines de color. Participada al 100%.

MIQUEL Y COSTAS ARGENTINA, S.A.

Amb domicili a l'Argentina. Fabrica llibrets de paper de fumar i altres manipulacions de paper. Participada al 100%.

MIQUEL Y COSTAS CHILE, SOCIEDAD POR ACCIONES

Amb domicili a Xile. Comercialitzadora de papers i manipulacions de paper del Grup. Participada al 100%.

MIQUEL Y COSTAS DEUTSCHLAND GMBH

Amb domicili a Alemanya. Comercialitza productes del Grup i altres productes relacionats. Participada al 100%.

SOCIETAT ASSOCIADA

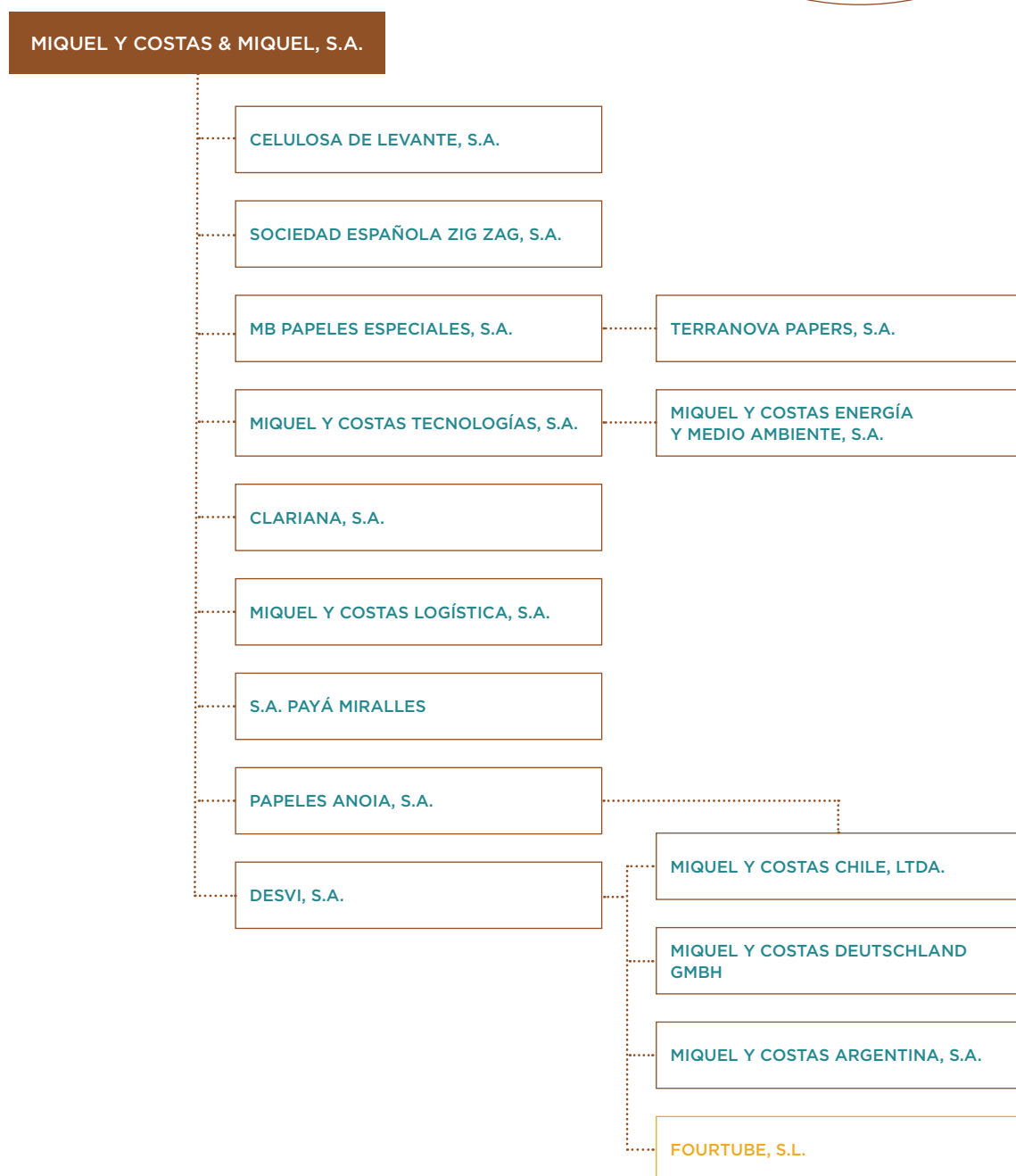
FOURTUBE, S.L.

Amb domicili a Sevilla. Produeix manipulacions de paper. Participada al 40%.

ESTRUCTURA DEL GRUP

El balanç consolidat del Grup contempla les societats dependents que es mostren a continuació.

Les societats del Grup es consoliden pel mètode d'integració global, excepte la societat **Fourtube, S.L.**, que es consolida pel mètode de participació.

L'ANY EN POQUES PARAULES

GRUP MIQUEL Y COSTAS

Dades econòmiques

Xifra de negocis consolidada:

309,3 M€

-8,3% respecte al 2022

Disminució causada per:

- L'adaptació de la política comercial al nou escenari de preus de les pastes i l'energia.
- Una demanda menor en alguns mercats a causa de la reducció d'estocs que han dut terme els clients.
- La reforma de la màquina d'MB.

Benefici net consolidat després d'impostos:

42,7 M€

+35,0% respecte al 2022

Manteniment del pla d'inversions definit al principi de l'exercici:

18,4 M€

Amortització:

20,0 M€

+7,2% respecte al 2022

Producció anual:

71.789 t

-14,2% respecte al 2022

Recursos humans

Contribució a les Administracions públiques en concepte d'Impost sobre Societats que resulta del desenvolupament de l'activitat:

13,8 M€

+46,8% respecte al 2022

Medi ambient

Triple A a la llista CDP (categories Climate Change, Water Security i Forest)

Plantilla mitjana del Grup

886 persones

(892 el 2022)

Recursos destinats a seguretat, salut i prevenció de riscos laborals

2,4 M€

+41,2% respecte al 2022

Recursos destinats a programes de formació

268.000 €

+70,7% respecte al 2022

EL PROPÒSIT

UNA COMPANYIA PER A UNA NOVA SOCIETAT

Aplicar a la cel·lulosa el coneixement necessari per oferir a la societat productes que contribueixin a la sostenibilitat del planeta i la millora del medi ambient.

Aquesta declaració s'erigeix en l'eix que presideix l'activitat de Miquel y Costas, un grup empresarial que fabrica papers especials i materials derivats de la cel·lulosa. Per assolir els objectius, es desenvolupen tecnologies innovadores de producció, distribució i gestió que garanteixen la qualitat dels processos i, derivat d'ells, la dels productes, compromesos sistemàticament amb la sostenibilitat i la preservació de la cadena ambiental.

Miquel y Costas es defineix com un projecte industrial solvent, sustentat en una reconeguda solidesa financera i tecnològica que assegura la seva continuïtat i independència, i integra els valors socials i individuals en els seus valors corporatius.

El propòsit desplega els trets d'una companyia que mira cap al futur amb l'objectiu últim de proporcionar servei a la societat. Els resultats deriven de l'excel·lència i la competitivitat dels seus productes, així com d'una filosofia empresarial orientada a un progrés sa i sostingut en el temps.

Claus per afrontar el present i adreçar-se al futur

1. Amb una història que es remunta al principi del segle XVIII, avui Miquel y Costas és un grup empresarial que afronta amb ambició els desafiaments del segle XXI. Per això, el Grup impulsa un projecte empresarial a l'àmbit industrial, **compromès amb la societat**, amb els clients i amb els seus *stakeholders*. La història, el prestigi i el futur de la marca Miquel y Costas són un gran actiu que ens impulsa cap a un futur creador.
2. Miquel y Costas és actualment un **grup diversificat** que produeix i distribueix papers especials i altres materials derivats de la cel·lulosa de gran complexitat i valor afegit que constitueixen una base de credibilitat, prestigi i competitivitat. Totes les empreses operen sota el paradigma de la sostenibilitat i la gestió ambiental.
3. La seva **aposta pel futur** se sustenta en les característiques innovadores dels seus productes i processos de producció, així com en la fermesa dels valors corporatius. La trajectòria del Grup avala el crèdit d'un projecte industrial, el principal vector del qual és el coneixement, sempre recolzat en la perseverança.

4. La qualitat dels productes fabricats és fruit d'una **gestió eficient i creativa** que dona prioritat a les necessitats dels clients i anticipa els canvis del mercat. La inversió en R+D+I que implica tota la cadena de producció i distribució del Grup rep el reconeixement del mercat i dona lloc a una demanda molt qualificada atreta per la qualitat i el valor dels seus productes.
5. Amb un **equipament industrial avançat** i processos productius eficients i sostenibles, Miquel y Costas desenvolupa productes amb base cel·lulòsica d'alta qualificació. El Grup té com a objectiu invertir el 3% de les vendes en recerca i innovació i té la voluntat d'augmentar aquest percentatge.
6. L'aposta pel coneixement, que ha estat la clau de volta de la seva trajectòria, permet compatibilitzar la competitivitat dels costos amb l'excel·lència dels productes. El **coneixement en producte** aporta valor, mentre que el coneixement en processos permet, a més, l'eficiència en costos.
7. La **inversió en tecnologies** de fabricació, gestió i distribució permet fer front a un mercat multicultural format per més de 150 països i ofereix una garantia de subministrament a curt i llarg termini. Aquesta disponibilitat és valorada pels clients, especialment en moments de volatilitat de la conjuntura econòmica i de canvis accelerats pel que fa a la tecnologia.

El Grup disposa d'un equipament industrial avançat i amb processos productius eficients i sostenibles.

Sostenibilitat i medi ambient

8. Fa temps que Miquel y Costas se centra a fer compatible la seva activitat empresarial amb la **defensa del medi ambient**. Per complir aquest compromís, les empreses del Grup redueixen el consum d'aigua i energia, reciclen residus derivats de la seva activitat i posen a disposició dels mercats productes biodegradables i compostables. En la seva trajectòria té l'objectiu d'esdevenir un benefactor net de la sostenibilitat i del medi ambient.
9. Miquel y Costas se centra a **reduir la petjada de CO₂** de les seves empreses en consonància amb els objectius de l'Acord de París i fer que l'economia circular impregni tota la cadena de producció i distribució sotmetent-se a les qualificacions atorgades per les agències internacionals. El Grup fa partícips d'aquesta política de rigor als seus proveïdors, als quals exigeix que garanteixin l'exercici de les mateixes pràctiques.
10. Miquel y Costas contribueix a un món més sostenible amb el desenvolupament de materials complexos de base cel·lulòsica que substitueixen amb avantatge els plàstics i els metalls no renovables. Aquests **nous materials**, que impacten en àmbits de gran consum i repercussió social, requereixen una important inversió en investigació i desenvolupament i constitueixen una de les principals apostes de futur.

Miquel y Costas se centra a reduir la petjada de CO₂ de les seves empreses d'acord amb els objectius de l'Acord de París.

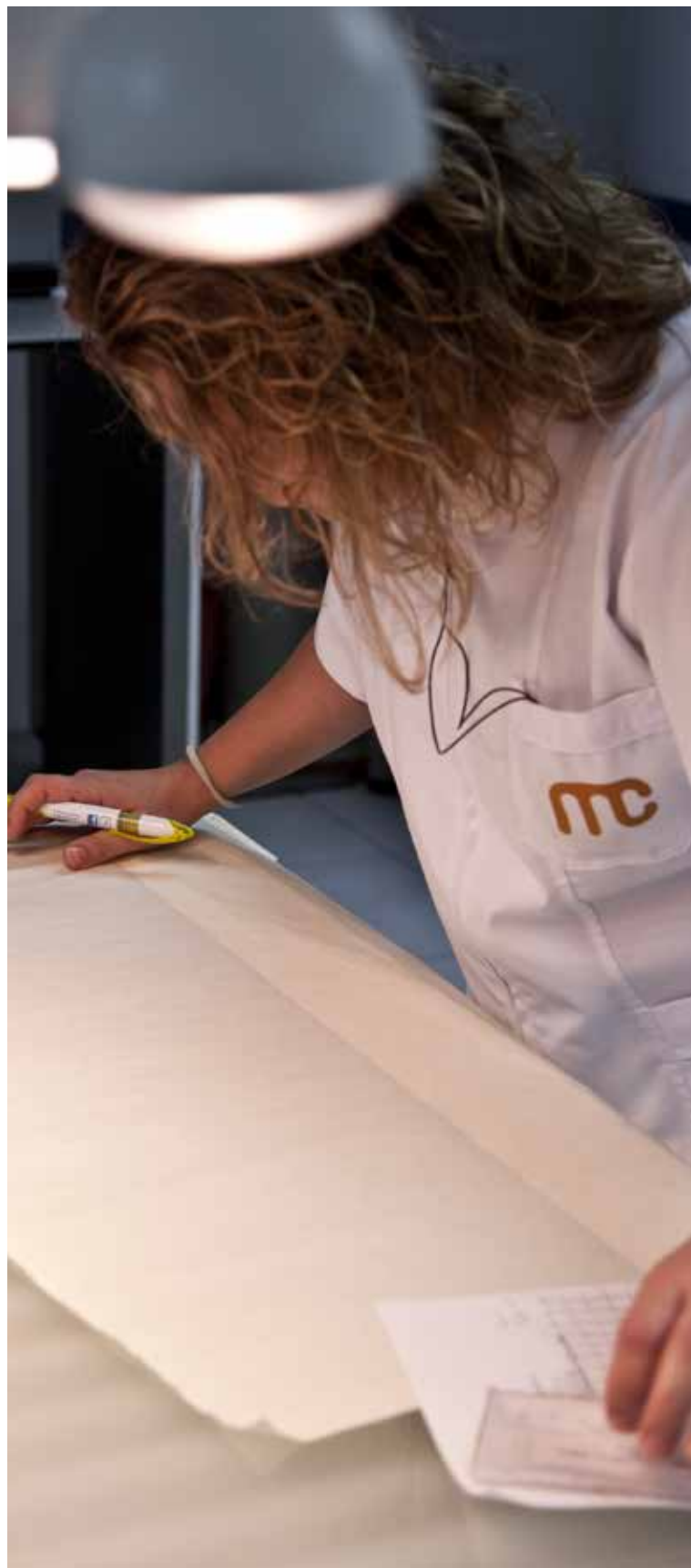

Independència

11. La **solvència financera** és una de les fortaleses del Grup i una base de primer ordre per sustentar plans de creixement, i emprendre i desenvolupar noves capacitats de producció. La solidesa de les finances i l'equilibri patrimonial permeten respondre a les demandes del mercat, a través de l'accés i la utilització de les tecnologies més avançades, així com per mantenir un creixement ordenat, per preservar-ne la independència.
12. La **capacitat de gestionar eficientment** la dinàmica derivada de la diversificació de productes i mercats i la integració vertical a la cadena de valor, des d'una descentralització efectiva, exigeixen una complexitat de gestió, clau per a la seva competitivitat i que no és fàcilment assimilable per tercers.
13. L'evolució constant de l'organització, les tecnologies de gestió i la relació propera dels responsables del Grup amb els clients i els proveïdors impliquen un nivell de col·laboració del qual se'n deriva la capacitat d'obtenir desenvolupaments d'**innovació de productes i serveis**. La capitalització d'aquests valors, que es garanteix per la independència i la voluntat de continuïtat del Grup, és fonamental en la trajectòria del projecte.

Diversos factors conflueixen en la capacitat del Grup per obtenir desenvolupaments d'innovació de productes i serveis.

Persones i model de gestió

14. La **descentralització** és una característica essencial d'un model que concentra la gestió al mateix lloc on es fan les operacions, amb grans graus de llibertat i iniciativa, i que se sustenta amb una sistemàtica complexa i innovadora de control, que proporciona molta informació des del centre corporatiu. Aquest centre juga un paper d'acompanyament i assessorament en el dia a dia i transmet les polítiques generals alhora que transfereix el coneixement generat per les parts i el conjunt.
15. Miquel y Costas vol ser una **referència per la seva organització interna i la política de personal**. Per aconseguir-ho, busca implicar el seu equip humà en el projecte industrial, oferint-los perspectives de llarg termini que afavoreixin el sentit de pertinença, fomentant la creativitat i creant vincles de permanència per a l'enriquiment humà i professional de la seva plantilla.
16. Aquesta política de personal té el centre de gravetat en una **formació contínua** interna i externa que facilita que la plantilla pugui progressar mitjançant l'esforç i el mèrit. Aquesta política, que està orientada a afavorir les capacitats de les persones i la realització personal, és un dels pilars de l'estratègia del Grup.
17. Miquel y Costas presenta una **política retributiva** compatible amb la competitivitat. A més, aquesta política, respectuosa amb la igualtat de gènere, es complementa amb aportacions contemplades a plans socials de previsió plurianuals que suposen una protecció a llarg termini per a la seva plantilla.

Miquel y Costas vol ser una referència per la seva organització interna i la política de personal.

18. L'**equip directiu** és la columna vertebral de Miquel y Costas. Conscient de la seva responsabilitat en el funcionament de l'empresa, es disposa d'incentius variables orientats a fer de les persones que formen aquest col·lectiu subjectes actius i responsables del projecte industrial que, en la mesura que assumeixen i comparteixen el risc de la gestió, han de ser compensats. Aquesta política, que valora els resultats i l'esforç per aconseguir-los, està orientada a captar el millor talent i, alhora, a protegir el projecte davant de dificultats sobrevingudes.
19. La **realització personal** és un valor que Miquel y Costas impulsa entre el seu equip directiu, amb la convicció que el desafiament intel·lectual que assumeix i la seva creativitat a la feina són la base dels èxits de l'empresa. Aquesta cultura, que té els fonaments en el valor de la responsabilitat i l'excel·lència, constitueix un factor determinant per assolir els objectius perseguits.
20. Amb el propòsit de compartir decisions i promoure el mèrit, Miquel y Costas duu a terme una **política de proximitat** de les operacions i de l'actuació de tota la seva plantilla. El Grup valora el seu personal de manera contínua, amb l'objectiu de potenciar-ne les capacitats, i estudia la manera perquè el personal tingui l'oportunitat d'avaluar els seus caps immediats de manera anònima. El Consell d'Administració mateix disposa d'un procés equivalent de valoració dels seus membres.

Accionistes i entorn social

21. El Grup Miquel y Costas canalitza les actuacions de responsabilitat social que duu a terme en una fundació, per tal de desenvolupar una política sistemàtica i eficaç en aquest àmbit. Creada el 2020, la **Fundació Miquel y Costas & Miquel** té com a objectiu finalitats de caràcter social i promou la sostenibilitat ambiental, donant suport a projectes culturals, educatius i d'innovació tecnològica en tots aquests àmbits.
22. El rendiment dels actius de Miquel y Costas permet una **política sostinguda d'inversions** i un esforç continu en innovació en un marc de solvència financera. Hi col·labora la política de dividendes aprovada pels accionistes i el compromís de les parts interessades amb les quals el Grup manté una estreta relació.
23. El Consell d'Administració ha validat sempre una gestió dels recursos que ha permès assolir resultats satisfactoris i ha mantingut un **creixement sostingut**. Integrat per professionals reconeguts que aporten coneixement i dedicació, el Consell és l'encarregat de preservar la independència del Grup i de vetllar per tots els seus accionistes, molt particularment pels petits accionistes que han confiat els seus estalvis a l'empresa. La transparència en la rendició de comptes constitueix la base de la seva actuació.

24. La **transparència en la gestió** i la rendició de comptes veraç són valors cardinals a la cultura corporativa. El Grup disposa de plans i programes formalitzats que permeten retre comptes amb la màxima transparència, tant a escala interna com amb els *stakeholders*.
25. L'antiguitat del Grup li imposa tractar amb especial atenció i diligència el **patrimoni històric** en tots els àmbits, l'arquitectura industrial i la memòria de desenvolupament industrial al llarg del temps. També implica recuperar i transmetre la trajectòria institucional i, en alguns moments, la política. Igualment, cal destacar l'empremta social. I de la mateixa manera, els actius industrials i artístics. Fer aflorar, estudiar i comunicar aquests valors, coneixements i experiències forma part de la idiosincràsia del Grup i suposa acceptar un compromís amb la seva història de gairebé 300 anys.

LÍNIES DE NEGOCI

Les línies de negoci del Grup Miquel y Costas són tres: papers i pastes per a la indústria del tabac, papers i pastes per a usos industrials i papers per a la indústria gràfica. En totes tres, el Grup treballa amb les tecnologies més innovadores i seguint una política de proximitat al client que permet adaptar-se a les seves necessitats, als requisits legals de cada país i a les tendències del mercat.

PAPERS I PASTES PER A LA INDÚSTRIA DEL TABAC

El Grup Miquel y Costas és un referent mundial per a la indústria del tabac, a la qual forneix tota la gamma de productes basats en la cel·lulosa que aquesta indústria consumeix: **papers per elaborar cigarretes, llibrets de paper de fumar i pastes tèxtils per fabricar paper de cigarretes.**

El Grup ofereix tots els tipus de paper necessaris per confeccionar cigarretes, siguin convencionals o de tabac escalfat. S'elaboren amb les millors pastes (adquirides al mercat o de fabricació pròpia) i es comercialitzen entre les principals tabaqueres del món. Tots aquests papers per a cigarretes s'ajusten als estàndards de qualitat i requisits legals més exigents.

Miquel y Costas és un fabricant líder mundial no només de llibrets de paper de fumar, sinó també d'altres accessoris per al fumador, com ara filtres de paper i d'acetat. La seva àmplia experiència i el seu elevat nivell d'especialització li permeten abastar una extensa gamma de productes que s'adaptin als usos i hàbits de consumidors de més de 120 mercats mundials. Des del 1924, compta amb la famosa marca Smoking®, internacionalment coneguda, juntament amb la marca Abadie®, que s'uneixen a

altres marques creades més recentment com ara SmK®, Pure Hemp® i Mantra®.

A més, Miquel y Costas produeix pastes de cel·lulosa d'alta qualitat fetes a partir de fibres de lli, cànem o espart. Les fa servir per produir el seu paper de fumar i també les ven a altres fabricants.

PAPERS I PASTES PER A USOS INDUSTRIALS

El Grup Miquel y Costas fabrica papers especials d'altres prestacions per a diversos usos i pastes poroses que s'utilitzen en aplicacions industrials. Aquests materials estan destinats a diversos sectors.

Així, Miquel y Costas és un dels principals fabricants europeus de **papers filtrants i absorbents de baix gramatge**. Entre d'altres, destaquen els papers especials destinats a laminatges decoratius (terres laminats, taulells de cuina i panells decoratius), paper d'empastat per produir plaques de bateries per a la indústria de l'automoció, paper filtre per a bosses d'aspiradora, paper per a documents de seguretat i paper per a embalatges d'alta qualitat, que també es fan servir en perfumeria i perruqueria.

A més, el Grup és un productor mundialment reconegut de **papers certificats per al contacte amb aliments**: papers antigreix per embolicar, cuinar i coure aliments; papers filtre per a la producció de bossetes de te i monodosi de cafè, o papers resistents a la humitat per a la producció de palletes, per contribuir així a la reducció de l'ús del plàstic.

Dins la categoria de **paper d'embalatge**, el Grup compta amb una àmplia gamma de papers per a *packaging* que s'ofereixen des d'uns gramatges molt baixos, com ara 13 g/m², fins a gramatges més alts, com 320 g/m². La gamma inclou varietats de paper cru i de qualsevol color a partir de 30 g/m². Es tracta de papers d'alta qualitat que es fan servir per fabricar estoigs i embalatges de luxe que després fan servir marques prestigioses per aconseguir un aspecte diferencial per als seus productes.

Aquesta gamma inclou també una sèrie de papers fabricats amb pastes alternatives a la fusta, com ara el cànem o el cotó.

La flexibilitat productiva del Grup per fabricar paper de diferents colors i amb diferents tipus de pasta és un element diferencial molt valorat per les empreses que fan servir embalatges de luxe.

El Grup també produeix **pastes poroses** elaborades amb sisal, abacà, jute o cotó, que s'utilitzen en aplicacions industrials tan diverses com la indústria electrònica o la fabricació de paper moneda.

PAPERS PER A LA INDÚSTRIA GRÀFICA

A la gamma de productes de l'empresa s'inclouen **papers de molt baix gramatge i alta opacitat**, que es fan servir, per exemple, en la impressió de llibres religiosos i prospectes farmacèutics. Actualment, Miquel y Costas exporta una gran part de la seva producció de papers gràfics a països de diferents continents. Aquests papers són molt complexos de fabricar, ja que són de baix o molt baix gramatge, amb una aparença agradable a la vista i al tacte, i que han de poder llegir-se per ambdós costats de manera clara.

El Grup també ofereix una gamma completa de **papers de colors**, que es poden emprar en moltes aplicacions gràfiques que inclouen la producció de paperetes electorals, cartolines per a les escoles o material d'oficina. Aquesta gamma compta amb més de 400 varietats de colors que, en alguns casos, es personalitzen a petició del client. Es tracta de papers acolorits en massa, és a dir, amb una qualitat molt més alta que els papers tintats sobre base blanca.

DADES DE PRODUCCIÓ I VENDES PER LÍNIES DE NEGOCI

La producció anual del Grup Miquel y Costas el 2023 ha disminuït 11.873 tones respecte de l'any anterior.

Causes de la disminució de la producció per línies de negoci

Papers i pastes per a la indústria del tabac

- La producció s'ha reduït un 9,2% per ajustar-se a la combinació entre la demanda i l'optimització de les existències.

Papers i pastes per a usos industrials

- La disminució de la producció l'ha causada, principalment, la implementació d'actualitzacions tecnològiques a la maquinària i al posterior procés d'homologació, cosa que ha provocat aturades en l'ús d'aquesta maquinària.

Papers per a la indústria gràfica

- La producció ha baixat per adequar-la a l'alentiment de la demanda que ha experimentat aquest segment el 2023.

Producció (en tones)

	2021		2022		2023	
	Tones	%	Tones	%	Tones	%
Indústria del tabac	35.616	44%	37.048	44%	33.653	47%
Productes industrials	27.760	34%	28.271	34%	23.489	33%
Altres productes	17.312	22%	18.342	22%	14.647	20%
Total	80.688	100%	83.661	100%	71.789	100%

La xifra de negocis neta consolidada ha assolit els 309,3 milions d'euros el 2023, fet que suposa una reducció de 27,9 milions d'euros respecte a la que es va obtenir en el mateix període de l'exercici anterior. Aquest descens correspon a l'adaptació de la política comercial a la nova situació de preus de pastes i energia, a una demanda

menor en alguns mercats per la reducció d'estocs duta a terme pels clients, així com a la reforma de la maquinària d'MB.

La distribució geogràfica de l'import net de la xifra de negocis s'ha mantingut en la mateixa línia que els exercicis anteriors.

Vendes (en milers d'euros)

	2021		2022		2023	
Indústria del tabac	185.433	62%	194.092	58%	195.624	63%
Productes industrials	93.332	31%	114.980	34%	89.409	29%
Altres productes	22.521	7%	28.105	8%	24.286	8%
Total	301.286	100%	337.177	100%	309.319	100%

Distribució geogràfica de les vendes (en milers d'euros)

	2021		2022		2023	
Nacionals	35.271	12%	38.784	12%	38.125	12%
Exportació	266.015	88%	298.393	88%	271.194	88%
Total	301.286	100%	337.177	100%	309.319	100%

QUALITAT

La qualitat dels processos, serveis i productes forma part estructural dels valors del Grup Miquel y Costas, i és un dels seus principals signes de distinció. Aquesta excel·lència és fruit d'una gestió eficient i creativa que dona prioritat a les exigències del client i és capaç d'anticipar els canvis al mercat.

El Grup Miquel y Costas se centra en dos objectius principals:

- Garantir la conformitat invariable dels productes subministrats als clients amb els estàndards establerts, de manera que s'assegurin les condicions operatives i humanes per a una millora continuada i rendible de la qualitat.
- Desenvolupar les seves activitats amb el màxim respecte pel medi ambient, tot minimitzant els impactes derivats de les operacions principals i auxiliars a tots els centres productius.

Amb aquest enfocament es dissenyen, fabriquen i comercialitzen els papers i les pastes de Miquel y Costas, i es potencia la tecnologia aplicable als diferents tipus de productes existents. Per aconseguir-ho, promovem la formació contínua del nostre personal i mantenim una col·laboració estreta i fructífera amb els nostres proveïdors.

A més, per tal de garantir la qualitat, es fa un seguiment que verifiqui l'assignació responsable i eficaç dels recursos als processos estratègics, clau i de suport dins del sistema de gestió de l'organització.

Per assegurar un seguiment i mesura efectius dels objectius establerts, el Grup compta amb un sistema de gestió integrat que estableix un protocol per a la millora contínua dels productes i els processos definits.

El 2023, en línia amb el pla d'inversions anual, s'han centrat els esforços a millorar i optimitzar els processos amb l'objectiu d'aconseguir més consistència en els paràmetres de producció.

ACREDITACIONS PRINCIPALS EN L'ÀMBIT DE LA QUALITAT

Gràcies a l'eficàcia i a la correcta implantació del sistema de gestió integrat, el Grup Miquel y Costas està certificat amb els estàndards internacionals més alts, que manté i renova anualment.

Certificació *multisite* del Sistema de Gestió de la Qualitat UNE-EN ISO 9001:2015

Durant aquest exercici, tots els nostres centres productius han renovat la certificació *multisite* del Sistema de Gestió de la Qualitat UNE-EN ISO 9001:2015. Igualment, tots els centres productius dedicats a la fabricació de pasta i paper s'han inclòs sota la certificació UNE-EN ISO 50001 en sistemes de gestió de l'energia.

Certificació IATF 16949:2016

Les fàbriques dedicades a la fabricació de papers per al sector de l'automoció han renovat l'exigent certificació IATF 16949:2016, que defineix els requisits fonamentals del sistema de gestió de la qualitat de la indústria de l'automòbil per a empreses d'automoció i peces de recanvi.

El Grup compta amb un sistema de gestió integrat que estableix un protocol per a la millora continua dels productes i processos definits.

Protocol BRCGS Packaging Materials

Terranova Papers, S.A. ha renovat la certificació sota el Protocol BRCGS Packaging Materials, mantenint una qualificació Grau A per sisè any consecutiu. Addicionalment, en aquest exercici ha obtingut una qualificació A+ en la seva primera auditoria no anunciada.

Es tracta d'una normativa internacional que estableix els requisits higienicosanitaris que han de complir els envasos i els embalatges. Aquest estàndard garanteix la seguretat, la legalitat i la qualitat alimentària per al consumidor.

Norma UNE-EN ISO 22000:2018

S'ha renovat la norma UNE-EN ISO 22000:2018 a la fàbrica de Mislata de la societat Miquel y Costas & Miquel, S.A. Aquesta certificació demostra el compliment de les normes més estrictes d'higiene i seguretat alimentària, i garanteix la innocuïtat dels materials en contacte amb aliments fabricats, cosa que inclou també aquells materials d'envàs i embalatge que entren en contacte amb els aliments, així com el seu alt nivell de seguretat.

A photograph of a person wearing a white lab coat, with their right hand resting on a white surface. The background is a light, neutral color. The image is partially obscured by a white diagonal shape in the top-left corner.

RECERCA, DESENVOLU- PAMENT I INNOVACIÓ

UN PILAR DEL GRUP MIQUEL Y COSTAS

La recerca, el desenvolupament i la innovació tecnològica constitueixen un dels pilars més importants per al Grup i constitueixen, així mateix, un dels valors que lideren totes les operacions.

El 2023, Miquel y Costas ha dedicat recursos per valor de 3,3 milions d'euros a atendre les noves demandes de productes, oferir nous materials alternatius amb base cel·lulòsica i desenvolupar processos productius cada cop més eficients.

A més, ha centrat els seus esforços a enfortir la seva capacitat d'innovació i anticipar-se a les necessitats futures, tant dels clients com del mercat, a través del desenvolupament de productes més respectuosos amb l'entorn i amb un impacte ambiental més baix.

INDÚSTRIA DEL TABAC

La indústria del tabac està experimentant una transformació profunda en dos fronts: el medi ambient, mitjançant la recerca d'alternatives a productes amb components assimilables al plàstic o d'un sol ús, i la salut, àmbit en què es desenvolupen solucions menys nocives per al consumidor.

Durant el 2023, El Grup ha continuat treballant en ambdós objectius.

Projectes principals

- S'ha tancat amb èxit el projecte de **desenvolupament de filtres conformats completament per pastes especials elaborades amb fibres naturals renovables**, que substitueixen els filtres de plàstic habituals. La iniciativa ha estat concebuda des de l'origen, quan la composició del paper juga un rol fonamental, fins al final, moment en què es posicionen al mercat els filtres de la marca Smoking. Cal destacar en aquest projecte la important col·laboració de la fàbrica de pastes.

- Les plataformes destinades a **fumar sense combustió** s'han posicionat fortament al mercat i el Grup ha apostat pel desenvolupament de **nous papers adequats a les exigències fisicoquímiques** dels productes que es requereixen en aquestes plataformes:

- > S'han dissenyat **papers reforçats**, que milloren la resistència dels condensats generats per les plataformes de no-combustió, origen de nombrosos problemes de trencaments durant l'extracció de la cigarreta ja consumida.
- > Donada la configuració i el disseny d'aquest tipus de cigarretes, s'han desenvolupat **papers especials amb propietats barrera**, per evitar les antiestètiques taques ocasionades per la migració i l'adsorció posterior del tabac decantat sobre el paper.
- > S'està treballant en el desenvolupament d'una **nova gamma de papers amb característiques pròpies per a aquesta tipologia de cigarretes**, amb la finalitat de satisfer les necessitats de molts clients i facilitar que el consumidor faci un ús adequat del producte.

PRODUCTES INDUSTRIALS

La cura del medi ambient i la reducció dels plàstics d'un sol ús són objectius que el Grup comparteix i que impulsen els esforços en el disseny i la comercialització de nous productes amb propietats avançades.

Innovacions a la indústria de l'emalatge d'aliments

L'any 2023 s'ha consolidat l'esforç per trobar solucions adequades als requisits de la indústria de l'emalatge alimentari que representin un canvi de paradigma en la concepció del material utilitzat, tradicionalment el plàstic:

- S'han desenvolupat **papers impresos amb materials termosoldables que permeten la confecció de bosses de paper** per substituir les de plàstic.
- S'han dut a terme tasques per al desenvolupament de materials més sostenibles, ecològics i menys perjudicials per al medi ambient i per als consumidors, com ara una **gamma de papers amb propietats de barrera al greix o l'oli, lliures dels famosos i nocius PFAS** (derivats del perfluorcarboni).

- Un altre exemple és un **producte nou per al contacte alimentari amb recobriment funcional de barrera de biocera**, derivat d'olis vegetals, que no conté hidrocarburs saturats d'olis minerals (MOSH) ni hidrocarburs aromàtics d'olis minerals (MOAH). Això fa que sigui una opció excel·lent per a l'envasament amb paper de grau alimentari lliure de parafines o derivats del petroli. A més, es pot reciclar, repolpar i compostar, per això es fomenta l'economia circular.

- Altres productes innovadors són els **papers prims i resistent, amb propietats de barrera a l'oli, la humitat, l'aigua, el vapor i l'oxigen**, que afavoreixen la conservació dels aliments i estan exempts de recobriments o plàstic, cosa que suposa un gran repte tecnològic.

Investigació de noves pastes

- Una de les línies principals s'ha centrat en el **desenvolupament de pasta de cel·lulosa a partir de fibres naturals renovables** per al seu ús com a alternativa mediambientalment sostenible en aplicacions del sector tèxtil i del *packaging*.
- Una altra línia important ha estat el desenvolupament de **pastes per diversificar i ampliar les aplicacions industrials dels productes del Grup** en sectors d'alta tecnologia i d'alt valor afegit. Exemples:
  - > Pastes de cel·lulosa per a aplicacions gràfiques d'alta qualitat.
  - > Estudi de tractaments enzimàtics en planta pilot per a la modificació mitjançant la derivatització de fibres cel·lulòsiques especials.
  - > Noves qualitats de pasta singulars, per les seves propietats, per aplicar-les en papers amb usos elèctrics.

- Com a innovació tecnològica, ha destacat el projecte de desenvolupament i d'implantació, en el procés de generació de pasta, de **tecnologies energèticament més eficients i amb menys impacte ambiental**, que permeten la reducció de la petjada d'aigua i de l'impacte odorífer i acústic.
- És important també l'**estudi de viabilitat de tractaments previs de neteja de matèries primeres** amb l'objectiu d'aconseguir pastes de més puresa per a aplicacions d'alt nivell tecnològic.
- També resulta rellevant el **projecte de modificació de processos de generació de pasta** per a l'adequació de les pastes a requisits particularitzats en determinats productes industrials.

Altres innovacions

- Després de la reforma, durant el 2022, de la màquina MP2 de la filial MB Papers Especials, que va consistir en la transformació de la tela plana de producció en tela inclinada, es va procedir a posar-la en marxa a l'inici del 2023. Després d'uns mesos de llançament de prototips, al llarg de l'any s'han dut a terme **processos d'homologació per a la indústria del laminatge decoratiu i per a la indústria de les cintes adhesives**.
- S'ha estat treballant en el procés de **millora contínua dels papers de filtre de cafè**, tot optimitzant-ne les propietats físiques i mecàniques, així com la compostabilitat. Aquesta millora s'ha vist traduïda en un augment de la seva presència al mercat.
- Una altra línia de treball s'ha adreçat al desenvolupament dels **nous papers "Seda Prèmium"**, translúcids, de molt baixa opacitat i amb un tacte específic, utilitzats pels clients més exigents de la moda internacional.

INDÚSTRIA GRÀFICA

El sector de papers gràfics es troba en evolució constant. El Grup està present a tots els mercats de papers fins d'altres prestacions, com els **papers molt prims i de molt alta opacitat** i els **papers tècnics** avançats per al sector farmacèutic.

Durant el 2023, la fàbrica de Mislata ha acompanyat els seus clients en l'evolució d'aquests sectors mitjançant el desenvolupament de **nous papers per a la impressió digital**, una gamma nova de papers d'alta opacitat i confortabilitat per al sector farmacèutic.

MEDI AMBIENT

El Grup Miquel y Costas manté un compromís ferm amb el desenvolupament sostenible que es reflecteix en la consecució d'objectius clars i exigents. L'empresa cerca contribuir activament a la preservació del medi ambient i a la mitigació del canvi climàtic. Aquest compromís es manifesta en la contínua millora dels seus processos de producció eficients i responsables, en una gestió forestal adequada i en la protecció de la biodiversitat, així com en millores en la generació de riquesa i la qualitat de vida dels entorns on opera.

El canvi climàtic continua sent el desafiament ambiental més gran al qual ha de fer front la societat actualment. En aquest context, el Grup reconeix que abordar aquest repte requereix un compromís continu, tant per part dels governs com de les empreses, i que el sector privat juga un paper crucial en la transició a una economia descarbonitzada.

Conscient d'aquesta urgència climàtica, Miquel y Costas inverteix en iniciatives, tecnologies i enfocaments que donen suport a la seva ambició d'un futur amb zero emissions globals netes (Net Zero). Gràcies a això, hem pogut reforçar la circularitat de les matèries primeres i millorar l'eficiència energètica a tots els centres productius.

Els compromisos mediambientals sòlids es veuen reflectits també en el pla anual d'inversions. Els recursos previstos en aquest pla s'han enfocat primordialment a optimitzar el consum energètic per mitigar el canvi climàtic, així com impulsar l'eficiència en la utilització de matèries primeres i aigua, tot promovent la reducció de residus i minimitzant l'ús de recursos naturals.

El 2023, s'ha mantingut l'aposta per l'energia fotovoltaica per a autoconsum i ha finalitzat la cinquena instal·lació fotovoltaica del Grup, que va començar a operar al principi de l'any. Així mateix, s'ha completat la segona fase de dues instal·lacions fotovoltaiques més que es van iniciar el 2022.

D'altra banda, s'ha aconseguit que tots els centres productius fabricants de pasta i de paper obtinguin la certificació de la norma ISO 50001 de sistemes de gestió de l'energia. Això evidencia una gestió efectiva dels aspectes energètics derivats de les activitats industrials mitjançant la implementació d'eines de control i millora contínua. Aquesta estratègia no només minimitza els consums energètics, sinó que també maximitza l'eficiència energètica del Grup en comparació del 2022.

RECONeixEMENTS

Els esforços en matèria de sostenibilitat i el compromís del Grup Miquel y Costas amb alts estàndards en aquest àmbit han rebut el 2023 un reconeixement independent notable, tant per part d'agències de qualificació d'inversors com d'organismes adjudicadors.

Aquest reconeixement no s'hauria pogut aconseguir sense la inversió i l'assumpció d'uns costos precisos, que durant l'exercici 2023 han pujat a 4,7 milions d'euros, una vegada deduïts els ingressos obtinguts per la venda de subproductes i l'assignació gratuïta dels drets d'emissió de CO₂.

Miquel y Costas és entre les 12 empreses a escala mundial reconegudes amb la triple A (Climate Change, Water Security i Forest) per part de l'entitat CDP. ”

Líders en sostenibilitat segons la llista de CDP

Des del 2012, el Grup Miquel y Costas col·labora activament amb el CDP, una organització sense ànim de lucre que mesura la transparència, el compromís, l'estratègia i la gestió de les empreses i ciutats a escala mundial per impulsar l'evolució cap a una economia sostenible.

En aquest context, és important destacar el reconeixement que ens ha atorgat CDP el 2023 com a empresa líder en sostenibilitat, amb la **màxima qualificació (A) a les categories Climate Change, Water Security i Forest**. Això ens situa –dins les 23.202 valorades– entre les 12 empreses reconegudes a escala mundial amb la triple A, a més de ser l'única del sud d'Europa amb aquesta qualificació.

Haver aconseguit una qualificació A és un indicatiu d'excel·lència que reafirma el compromís del Grup amb la mitigació del canvi climàtic, l'aposta per potenciar l'eficiència energètica en tots els processos i la transparència en la comunicació.

Aquest reconeixement és el resultat de la contínua dedicació de Miquel y Costas a la implementació de les millors pràctiques disponibles, al foment de la gestió ambiental i a les inversions i accions realitzades a cadascun dels centres productius per avançar en la descarbonització.

El Grup també informa anualment de les dades de consum, extracció i gestió del cicle de l'aigua a través del **qüestionari CDP Water Security**, que mesura la transparència, el compromís, l'estratègia i la gestió en relació amb la petjada hídrica.

Gràcies a l'aplicació del Pla estratègic, la identificació de riscos i oportunitats, les bones pràctiques a tots els centres productius i la implementació de noves tecnologies, Miquel y Costas ha estat reconeguda el 2023, per segon any consecutiu, amb el rang de Lideratge, i ha superat la mitjana europea i la del sector paperer i forestal, així com la mitjana global, que es troben al rang de Conscienciació (qualificació C).

Així mateix, hem respost per tercera vegada al **qüestionari CDP Forest** complet per informar sobre les dades de gestió de les primeres matèries d'origen forestal utilitzades als nostres centres productius.

Com a resultat del compromís amb l'eliminació de la desforestació, hem obtingut la qualificació A a CDP Forest, de manera que s'ha evidenciat la transparència corporativa i l'acompliment en matèria de boscos. Aquesta valoració és superior a la mitjana europea, a la mitjana del sector de paper i forestal, i a la mitjana global, les puntuacions de la qual estan dins del rang de Gestió (B) i Conscienciació (C).

Qualificació Platinum d'EcoVadis

El 2023, el Grup Miquel y Costas ha obtingut la qualificació Platinum en l'avaluació ESG (*environmental, social and governance*) realitzada per EcoVadis, líder mundial en qualificacions de sostenibilitat empresarial, millorant així la qualificació Silver aconseguida el 2022. Aquesta puntuació es basa en l'exercici en matèria de sostenibilitat en quatre categories clau: medi ambient, treball i drets humans, ètica i compres sostenibles.

Cal assenyalar que ha estat la segona participació del Grup en aquesta avaluació, que s'ha basat en l'exercici 2022. La medalla Platinum d'EcoVadis s'atorga a empreses que demostren un sistema de gestió sòlid que aborda els criteris de sostenibilitat d'acord amb la metodologia d'EcoVadis. Només l'1% de les més de 125.000 empreses globals avaluades ha rebut la qualificació Platinum, cosa que demostra l'excel·lència i la millora contínua del Grup en matèria d'ESG.

IMPACTE EN ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides és part integral de l'estratègia i el propòsit del Grup Miquel y Costas per aconseguir els seus objectius mediambientals.

En el seu interès per enfortir els compromisos corporatius lligats al desenvolupament sostenible, el Grup Miquel y Costas genera diversos impactes positius que contribueixen a assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) establerts a l'Agenda 2030.

Després de concloure la identificació dels ODS més rellevants per a la seva activitat empresarial, el Grup ha oficialitzat aquest compromís el 2023 i ha destacat els principals ODS a què contribueix. Això es tradueix en un impacte positiu en la sostenibilitat social i ambiental a través de les solucions i productes.

Els principals ODS inicialment identificats a l'àrea mediambiental a què el Grup Miquel y Costas contribueix són els següents:

Canvi climàtic

ODS 7. ENERGIA ASSEQUIBLE I NO CONTAMINANT

Ens comprometem a incrementar l'ús de fonts d'energia renovables allà on sigui possible.

Principals contribucions el 2023

- El 100% de l'electricitat comprada a la companyia es va produir a partir de fonts renovables (100% el 2022), de manera que s'eliminen íntegrament les emissions de CO₂ d'abast 2.
- Increment de la quota d'energia de fonts renovables fins al 39% (35% el 2022).
- Desenvolupament del projecte de millora tecnològica del sistema de combustió de lleixius negres al centre productiu de Celulosa de Levante.

ODS 12. PRODUCCIÓ I CONSUM RESPONSABLES

Promovem modalitats de consum i producció sostenibles a tots els nostres centres productius.

Principals contribucions el 2023

- Increment de l'eficiència energètica als centres productius: reducció del consum de gas natural per tona de producte en un 4,2% respecte a l'any anterior (22,7% el 2022) i un 17% en comparació del 2018.

Des del 2022, com a mesura determinant per avançar en el pla de descarbonització, el Grup realitza el càlcul detallat de la petjada de carboni de l'organització, que inclou els abastos 1, 2 i 3 i segueix la metodologia de GHG Protocol.

Aquesta metodologia de càlcul s'ha mantingut el 2023 i tots dos inventaris d'emissions de GEH han estat verificats per una tercera part certificada d'acord amb la norma UNE-EN ISO 14064-3:2019. Concretament, el càlcul de l'abast 3 permet al Grup obtenir un coneixement de les emissions dins de la cadena de valor, identificar riscos i àrees d'oportunitat per reduir-les i establir mesures més efectives per disminuir-les.

Cal destacar la disminució significativa de les emissions de GEH de l'organització el 2023, amb una reducció de les emissions d'abast 3 del 8,3% (de 111.832 tones de CO₂ equivalent el 2022 a 102.544 tones el 2023).

Les empreses del Grup Miquel y Costas dedicades a la fabricació i comercialització de papers especials depenen en gran manera de les matèries primeres forestals.

Com que el Grup reconeix la importància global dels boscos i altres ecosistemes naturals i considera l'impacte que l'activitat empresarial pot tenir en ells, es fixen com a prioritat els compromisos d'alt nivell següents en el desenvolupament adequat de la gestió forestal per a la protecció ambiental, d'acord amb el que exigeixen els estàndards de cadena de custòdia implantats, que són més exigents que el compliment legal:

- Compromís de suprimir la desforestació.
- Compromís de suprimir la conversió d'ecosistemes naturals.
- Compromís de no aclarir terrenys mitjançant crema o tala rasa.
- Compromís amb la conscienciació i la participació de les parts interessades.
- Compromís de respectar el consentiment lliure, previ i informat (FPIC) dels pobles indígenes.

El Sistema de Deguda Diligència (d'ara endavant, DDS) anual s'aplica a tots els proveïdors de pasta de fusta, compleix el Reglament (UE) núm. 995/2010 i utilitza estàndards de cadena de custòdia com PEFC i FSC per garantir pràctiques responsables. La col·laboració amb els proveïdors és essencial per abordar l'impacte ambiental de les matèries primeres, de manera que s'avalua que el 100% estiguin certificats i s'assegura la traçabilitat de la pasta fins a l'origen.

ODS 13. ACCIÓN PEL CLIMA

Tenim objectius clars de reducció d'emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (GEH) i ens esforcem constantment per millorar l'eficiència energètica a tots els nostres centres productius, tot contribuint activament a mitigar el canvi climàtic.

Principals contribucions el 2023

- Establiment d'objectius de reducció d'emissions de CO₂ absolutes d'abast 1+2 en un 51% per al 2030 (any base: 2018) i aconseguir el Net Zero per al 2050.
- Reducció d'emissions de CO₂ absolutes d'abast 1+2 en un 55,3% i d'abast 1+2+3 en un 38,6%, prenent com a any base el 2018.
- Publicació del Pla de Transició Climàtica (PTC).

Cal destacar també la disminució significativa de les emissions de GEH de l'organització el 2023 respecte a l'any anterior, amb una reducció de les emissions d'abast 1 i 2 d'un 15,9% (de 62.822 tones de CO₂ equivalent el 2022 a 52.827 tones el 2023).

El 2023, el Grup ha fet un pas important en la seva estratègia de descarbonització i sostenibilitat per assolir els objectius de reducció d'emissions de GEH absolutes, produïdes directament o indirectament per les seves operacions, en un 51% per al 2030 (any base: 2018) i aconseguir la neutralitat

climàtica (Net Zero) al llarg de tota la cadena de valor per al 2050.

Així mateix, ha reafirmat el compromís d'adquirir el 100% de la seva electricitat de fonts renovables, de manera que es manté la supressió completa de les emissions de CO₂ d'abast 2 (100% el 2022). Aquest objectiu, que forma part de l'estratègia de descarbonització i sostenibilitat, està planificat que continuï en el futur.

En conseqüència, s'ha incrementat el consum total d'energia procedent de fonts renovables, que ha passat del 35% el 2022 al 39% el 2023, cosa que representa un augment del 8,6%. Aquest èxit s'ha aconseguit gràcies a l'esforç i a la inversió per desenvolupar solucions *in situ* allà on sigui possible, com ara la instal·lació de panells fotovoltaics, la utilització de biomassa i la prioritització de la compra d'energia elèctrica d'origen renovable per al subministrament dels centres productius.

Economia circular

ODS 15. VIDA D'ECOSISTEMES TERRESTRES

Estem compromesos amb la preservació dels boscos i la biodiversitat, cosa que es reflecteix a la nostra Política de Cadena de Custòdia per a l'adquisició de pasta i matèries primeres per a tots els nostres centres productius.

Principals contribucions el 2023

- Donar suport a la silvicultura sostenible i garantir una cadena de subministrament transparent a través de la compra del 100% de la pasta de fusta exclusivament a proveïdors que estan certificats FSC i/o PEFC el 2022 i 2023, en línia amb el nostre objectiu anual.

Ús sostenible de l'aigua

ODS 6. AIGUA NETA I SANEJAMENT

Conscients de l'escassetat d'aigua i del valor d'aquest recurs, promovem i posem una especial atenció a la gestió correcta i eficaç de l'aigua a totes les nostres instal·lacions.

Principals contribucions el 2023

- Reducció de l'ús d'aigua fresca en un 14,0% (any base: 2014).
- Execució del Pla de Reducció d'Aigua (Comitè d'Aigües).
- El 100% de la plantilla de l'empresa té accés a serveis de sanejament segurs, incloses instal·lacions per al rentat de mans amb aigua i sabó, de la mateixa manera que l'exercici anterior.

El sector paperer emprava aigua en el seu procés de fabricació, principalment com a mitjà de transport en què es produeixen les reaccions fisicoquímiques necessàries per a la producció de pasta i paper.

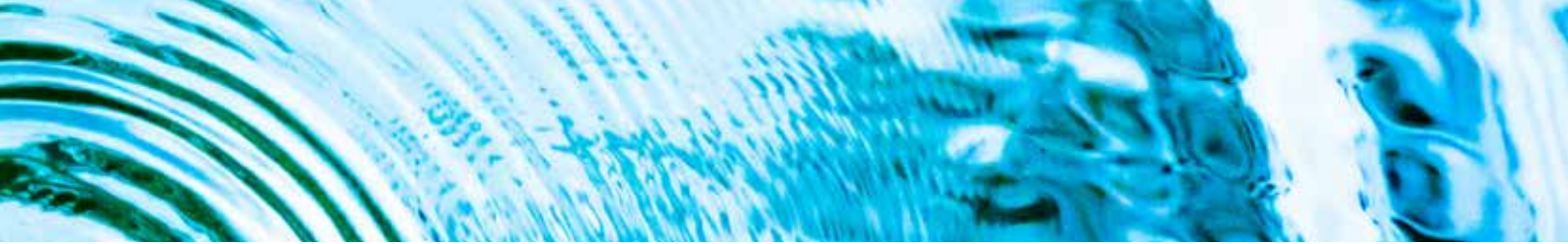
Cal destacar que, encara que les fàbriques papereres capten aigua de diversos mitjans, només es consumeix un petit percentatge, ja que la majoria es torna al medi receptor. Per aquesta raó, la indústria paperera no es classifica estrictament com a consumidora d'aigua, sinó com a utilitzadora del recurs.

L'aigua extreta que es fa servir al Grup Miquel y Costas per al procés productiu procedeix principalment de fonts naturals (pous i surgències) que són de la seva titularitat. Cada centre productiu disposa de plantes de tractament d'aigua i recuperació de fibres, i aquestes darreres es reincorporen al procés productiu.

Els objectius establerts per al període 2014-2025 al Pla de Reducció d'Aigua per a la conservació dels recursos hídrics són els següents:

- Reduir l'extracció d'aigua un 12%, disminuint simultàniament l'estrès hídric absolut i intensiu en relació amb la producció. **Objectiu superat el 2022.**
- Disminuir en un 20% la generació de llots per a l'any 2025 en comparació amb les dades del 2014, per tal d'impulsar l'economia circular i reduir la petjada de carboni associada al transport i la gestió d'aquests llots. **Objectiu assolit el 2021.**
- Mantenir a tots els centres productius una trajectòria sense cap mena d'incident mediambiental. **Objectiu assolit el 2022 i al tancament de l'exercici 2023 gràcies a l'excel·lent praxi del Grup.**

Així mateix, i per assolir aquest últim objectiu tan estricte, el Grup Miquel y Costas està duent a terme actuacions i implementant noves tecnologies, com ara la filtració avançada, per poder maximitzar la reutilització de l'aigua.

ODS 14. VIDA SUBMARINA

Reconeixem la importància de preservar els ecosistemes aquàtics i evitar la pèrdua de la biodiversitat. En aquest context, perseguim generar un impacte positiu al medi natural de les zones on desenvolupem les nostres operacions.

Principals contribucions el 2023

- Compliment al 100% (també el 2022) de l'objectiu de millorar la qualitat de les aigües residuals més enllà dels requisits de compliment, com a mínim un 10% per sota dels límits establerts per als paràmetres de DQO (demanda química d'oxigen), MES (matèria en suspensió) i pH (potencial d'hidrogen).

LES PERSONES

L'equip humà del Grup Miquel y Costas és un element clau en la gestió de la nostra organització i, alhora, el motor que impulsa la companyia en els seus objectius de creixement i innovació.

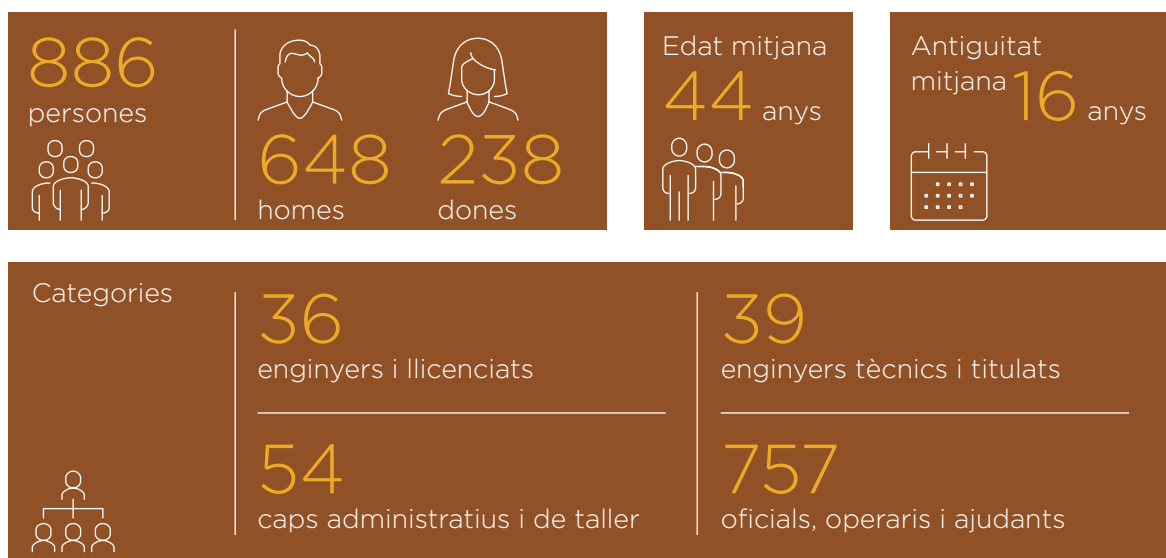
El personal del Grup integra coneixement, habilitats i experiència, aspectes que doten l'empresa d'un *know-how* que ens permet mantenir la nostra posició competitiva a la indústria de papers especials mundialment, a més de ser un tret diferencial.

Conscient que l'actiu més gran de l'organització són les persones i els seus coneixements, el Grup Miquel y Costas dedica esforços per fomentar la motivació, la fidelització i el treball en equip, i atén les necessitats de les persones, tot adaptant i actualitzant metodologies i promovent un espai de treball segur.

Durant el 2023 s'han continuat fomentant els valors i la cultura del Grup, s'ha apostat pel talent, les oportunitats de desenvolupament i la promoció interna i garantint la seguretat, la salut i el benestar dels equips.

El 2023, la plantilla del Grup Miquel y Costas ha augmentat respecte al 2022 a causa de certa recuperació del ritme productiu en alguns centres de treball. La reactivació del mercat laboral i la mentalitat de les noves generacions que s'hi incorporen han fomentat la rotació i han contribuït a la disminució de l'edat mitjana del personal, cosa que ha repercutit en el rejuveniment de la plantilla.

Dades de la plantilla mitjana el 2023*

* Inclou la plantilla de les filials.

DESENVOLUPAMENT DEL TALENT I DE LA CAPACITACIÓ PROFESSIONAL

Al Grup Miquel y Costas entenem el desenvolupament professional com un procés de gestió del coneixement encaminat a augmentar les habilitats, actituds i aptituds de les persones i, a través de tot això, la seva professionalitat i la seva eficiència. El propòsit final és que cada integrant de la plantilla assolixi un rendiment òptim en el seu lloc de treball i en aquells que tinguin polivalències, cosa que suposarà un rendiment més gran i millor també de l'organització en conjunt.

L'aposta pel nostre equip humà es basa a fomentar el desenvolupament i l'ampliació dels seus coneixements i habilitats per millorar-ne el rendiment. La finalitat és dotar-lo d'eines per donar resposta a les eventualitats que requereixin els seus coneixements i la seva experiència. D'aquesta manera, podrem garantir els estàndards de producció i qualitat de tots els nostres productes i impulsar un dels principals pilars del Grup: la innovació i el desenvolupament tant dels productes com dels processos.

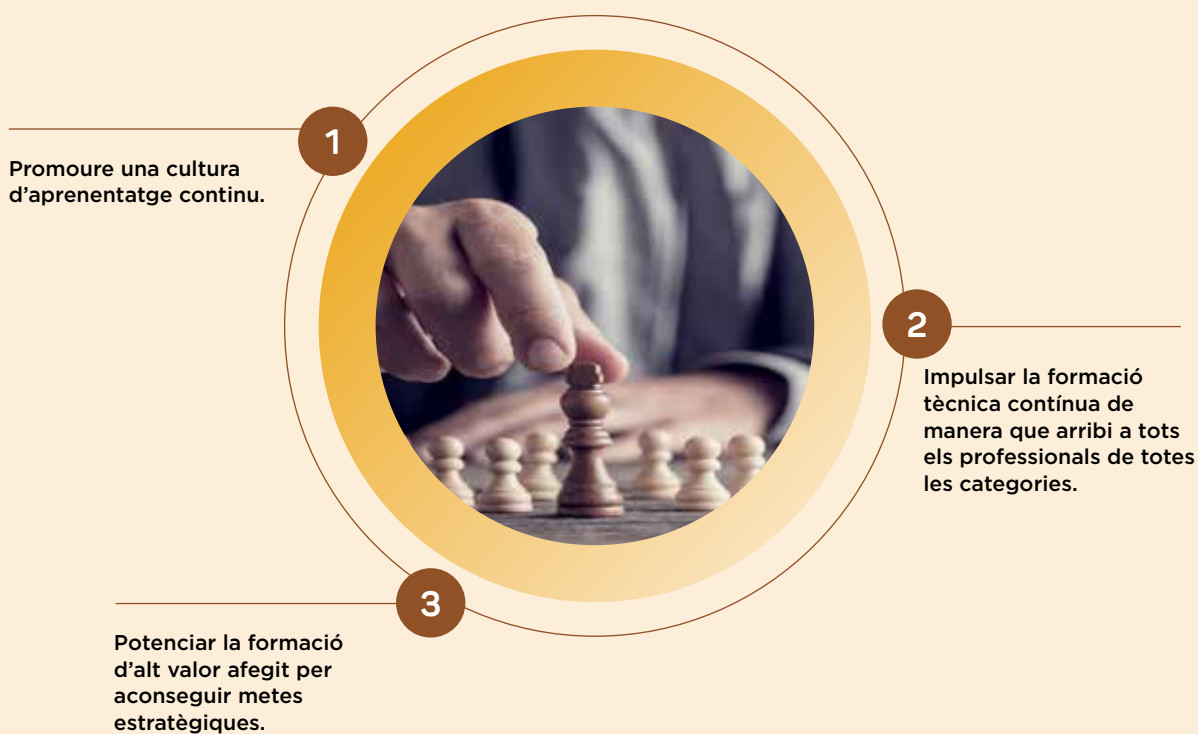
L'esforç i la millora contínua garanteixen que les persones que integren la nostra organització comptin amb una elevada capacitat per a l'exercici de les seves funcions, a més de tenir un alt grau de polivalència que afavoreix l'adaptabilitat del Grup a mercats canviants i als requisits tècnics, legals i de qualitat que la normativa actual exigeix a les empreses.

La capacitat professional es dona en totes les àrees de la companyia sense excepció, segons les necessitats de millora que es detecten i per potenciar els equips de treball que més adaptació requereixen al seu dia a dia. Amb aquesta finalitat, es dissenyen formacions encaminades a oferir els coneixements específics de cada lloc de treball.

Formació

Per al Grup, és fonamental fomentar una cultura d'aprenentatge. En aquest sentit, la definició del Pla de formació anual es fonamenta en tres eixos:

La formació, en xifres

L'any 2023 s'han recuperat els nivells habituals d'activitat formativa. El retorn de la presencialitat ha permès realitzar les jornades de formació del personal de producció, en què es reforcen temes de normativa, seguretat laboral, qualitat i processos productius. Aquestes jornades inclouen tota la plantilla i garanteixen que cada persona de l'àrea de fàbrica tingui els coneixements necessaris per al desenvolupament eficient del seu lloc de treball.

Així mateix, s'han dut a terme formacions d'actualització normativa (cadena de custòdia i operadors de carretó - norma UNE 58451); cursos de motivació, gestió d'equips i lideratge persuasiu, i formacions

a l'àrea de seguretat laboral per continuar promovent i garantint un entorn segur i reforçar el compliment de la normativa (carnet de carretoner, protocol d'emergències, extinció d'incendis, primers auxilis i reanimació cardiopulmonar avançada, o suport vital i desfibril·lació externa automatitzada).

Un altre aspecte que es potencia cada any és la formació en idiomes per a aquelles persones que, per les seves funcions al lloc de treball, necessiten el coneixement d'una llengua estrangera per garantir la comunicació amb clients i proveïdors d'altres països.

Hores dedicades a cada tipus de formació

2023
9.518
 hores totals

Gestió del talent

114

Formació en gestió per a llocs de treball

86

Habilitats directives

201

Compliance

399

Habilitats personals

781

Idiomes

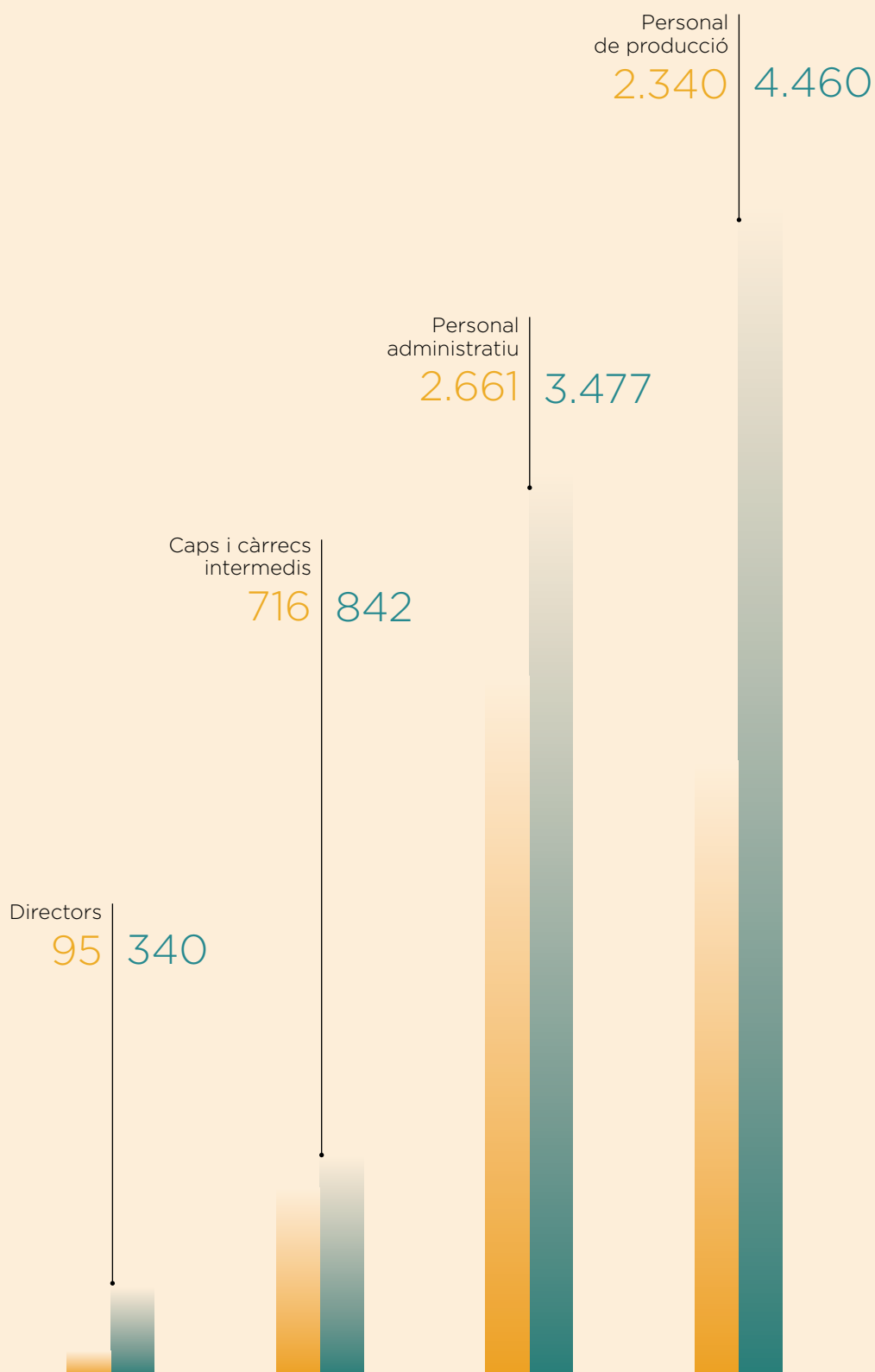
2.965

Formació tècnica
 per a llocs de treball

5.072

Hores de formació per categoria professional

2022 2023

D'altra banda, i amb l'objectiu de garantir el compliment dels principis rectors de la política empresarial, el Grup duu a terme plans de formació sobre estàndards ètics dirigits a tot el personal. En aquest sentit, s'han realitzat programes formatius destinats a divulgar i garantir el compliment dels principis del Codi Ètic i el compromís amb la comunitat i els drets humans, que inclouen el procediment del Canal de Denúncies i el règim de sancions.

“ El 2023 va tenir lloc un increment de 18 punts bàsics en els permisos de maternitat i paternitat. ”

Formació sobre estàndards ètics	Tipus de formació	Nre. d'empleats formats
	Riscos penals i Codi Ètic	388
	Política de Responsabilitat Social Corporativa i Política Anticorrupció i Antisuborn	388
	Canal de Denúncies	821

“ El Grup Miquel y Costas duu a terme plans de formació sobre estàndards ètics dirigits a tot el personal. ”

UN ENTORN DE TREBALL SEGUR

Miquel y Costas entén que la prevenció dels riscos laborals associats a la seva activitat és un element clau de la gestió de l'empresa a què tots els seus integrants han de prestar el màxim interès i esforç. L'objectiu és continuar garantint un entorn de treball segur i saludable per als qui ofereixen els seus serveis a les instal·lacions del Grup, siguin personal propi o extern.

En línia amb l'Estratègia Espanyola de Seguretat i Salut en el Treball 2023-2027 -aprovada pel Consell de Ministres el març del 2023 i que adquireix un compromís amb els eixos prioritaris del Marc Estratègic Europeu de Seguretat i Salut en el Treball 2021-2027-, el Grup ha mantingut el 2023 el compromís d'aconseguir entorns de treball segurs i saludables que contribueixin positivament a la salut de les persones. Per això, tot el personal, i més concretament tots els comandaments, han de tenir en compte aquest tema de manera expressa en qualsevol activitat que realitzin o ordenin i en totes les decisions que adoptin com a part integrant d'aquestes.

La nostra filosofia està fonamentada en la percepció que treballar amb seguretat ha de ser inherent a l'activitat que es desenvolupa i, per fer-ho possible, s'aporten els recursos necessaris que permetin assolir els objectius anuals, amb el compromís d'eliminar els perills que puguin sorgir.

Les línies d'actuació, compartides amb la societat, prioritzen matèries fonamentals com la salut mental, la igualtat d'homes i dones, la prevenció del càncer professional i el canvi climàtic, entre d'altres.

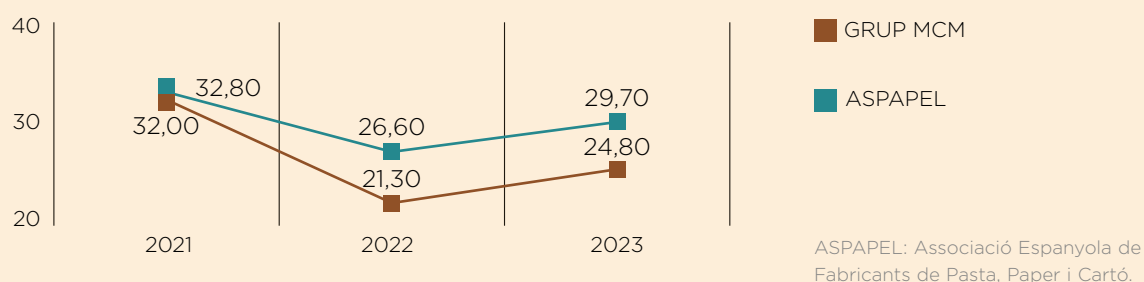
Accions principals

Dins del pla d'accions del Grup, s'han realitzat revisions d'avaluació de riscos psicosocials i s'ha fomentat el coneixement i l'enfortiment dels sistemes d'informació i l'activitat preventiva, a més de consolidar la promoció de la salut en matèria de factors psicosocials.

Una de les preocupacions principals en matèria de salut laboral és garantir un entorn lliure de malalties professionals. Durant el 2023 s'han revisat els productes químics necessaris a la nostra activitat amb el propòsit de substituir qualsevol producte que pogués ser directament o indirecta perjudicial per a la salut. D'altra banda, les cobertes amb risc d'amiant han estat retirades i substituïdes, i s'han complert de manera estricta els plans de seguretat aprovats per l'autoritat laboral.

Un altre dels nostres reptes és reduir l'impacte del canvi climàtic a la salut de la plantilla. El 2023 s'han realitzat millores en algunes instal·lacions per tal de disminuir les altes temperatures presents en èpoques estivals.

Evolució de l'índex d'incidència

Referent en seguretat dins del sector

El Grup considera que l'èxit de la prevenció de riscos laborals és el compromís de l'organització i la consolidació d'una cultura organitzativa de qualitat; una garantia per evitar danys a les persones. L'any 2022 es van iniciar una sèrie d'activitats basades en el comportament (BBS), que es van mantenir durant l'exercici 2023, amb la finalitat de millorar els resultats en la seguretat a través de la reducció dels actes insegurs de les persones treballadores.

La línia de comandament ha assumit la responsabilitat d'implementar aquesta activitat preventiva, i la seva funció principal ha estat intervenir directament sobre la conducta observable de les persones i potenciar comportaments segurs.

En comparació amb les darreres dades estadístiques d'accidents de treball publicats pel Ministeri de Treball i Economia Social (2022), tota l'activitat preventiva ha donat com a resultat un índex d'incidència un 31% menor respecte a les empreses pertanyents al mateix codi nacional d'activitats econòmiques (CNAE).

Els incidents amb baixa al Grup han estat de caràcter molt lleu, amb una taxa un 24% inferior a la de la mitjana de les empreses dedicades a la fabricació de paper i cartó.

Així mateix, el Grup Miquel y Costas manté la seva certificació conforme als estàndards ISO 45001:2018 i assegura la gestió eficaç i eficient dels riscos per a la seguretat i la salut a la feina mitjançant accions preventives que evitin la materialització dels incidents.

Els recursos econòmics destinats el 2023 a la seguretat, salut i prevenció de riscos laborals han pujat a un total de 2,4 milions d'euros, *versus* els 1,7 milions d'euros del 2022, cosa que representa un increment del 41,2%. ”

GOVERN CORPORATIU

El Codi Ètic, les polítiques i les normes que conformen el cos normatiu del Grup Miquel y Costas incorporen les millors pràctiques de bon govern i estableixen les pautes i els criteris d'actuació dels òrgans socials. L'objectiu és crear valor per als accionistes i els inversors mitjançant una gestió basada en la transparència, la integritat, les bones pràctiques tributàries i la confiança.

GOVERNANÇA

La **Junta General d'Accionistes** és l'òrgan sobirà de govern de la societat, i el Grup hi fomenta l'assistència. A la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el 22 de juny de 2023, es va assolir una assistència del 70% del capital amb dret a vot i els accionistes van aprovar totes les propostes sotmeses a votació.

El **Consell d'Administració** és el màxim òrgan de decisió i en delega parcialment les facultats al **Comitè d'Auditoria** i a la **Comissió de Recursos Humans, Nomenaments i Retribucions**. Els membres del Consell exerceixen el càrrec per un termini de quatre anys, sense perjudici de la seva reelecció per períodes equivalents.

Així mateix, hi ha un **conseller independent coordinador** i, el 2023, s'ha proposat a la Junta la incorporació de la figura del **President d'Honor**.

Els òrgans delegats del Consell estan integrats per consellers no executius, dels quals almenys dos són independents. Aquests òrgans es regeixen pels principis establerts al Codi Ètic, la Política de Responsabilitat Social Corporativa, la Política de Drets Humans, i la Política Anticorrupció i Antisuborn del Grup Miquel y Costas.

Tots aquests documents són de compliment obligat per a les persones, internes o externes, que mantinguin una relació professional o de col·laboració amb qualsevol de les societats del Grup.

Codi Ètic

Recull el compromís que tenen l'Alta Direcció i el Consell d'Administració de desenvolupar les seves activitats d'acord amb la legislació vigent i amb uns valors ètics sòlids, com ara la integritat, la transparència, la igualtat, el compromís i l'excel·lència.

El seu exemple ha de servir com a guia de conducta per a tots els membres del Grup i per a tercers que hi vulguin col·laborar, de manera que es reforcen els compromisos amb els seus grups d'interès i amb les quatre àrees que formen els 10 Principis del Pacte Mundial de les Nacions Unides: drets humans, normes laborals, medi ambient i corrupció.

Política de Responsabilitat Social Corporativa

Integra les preocupacions socials, laborals i ambientals que sorgeixen de la relació amb totes les parts interessades i que constitueixen el valor sostenible del Grup, al govern, la gestió i les estratègies empresarials.

Els dos documents són públics, accessibles i es poden consultar a l'adreça web següent: www.miquelcostas-gob.com/

Actualització de la Política Anticorrupció i Antisuborn

El 24 d'abril del 2023, el Consell d'Administració va aprovar l'actualització de la Política Anticorrupció i Antisuborn del Grup Miquel y Costas amb un doble objectiu:

- Reafirmar el compromís de desenvolupar l'activitat d'acord amb la legislació vigent i evitar pràctiques de corrupció i suborn.
- Incloure una declaració institucional de la lluita contra el frau en què es reforcin els compromisos del Grup:
  - > “Tolerància zero” a la corrupció i el frau.
  - > Relacions basades en la legalitat i el Codi Ètic.
  - > Integritat i transparència en totes les activitats.
  - > Formació i sensibilització.
  - > Mecanismes efectius de denúncia i sanció.

Amb aquesta actualització, Miquel y Costas pretén alinear-se amb els requisits dels principals avaluadors dels criteris ESG (*environmental, social and governance*) i donar més visibilitat al seu compromís amb una de les quatre àrees dels 10 Principis del pacte mundial: la corrupció.

El document és públic, accessible i es pot consultar a l'adreça web següent:
www.miquelycostas-gob.com/

CONTROL DEL COMPLIMENT

Des del 2016, Miquel y Costas té implementat el **Model de Control Intern per a la Prevenció de Riscos Penals**, que arriba a totes les àrees d'activitat i inclou els mecanismes de vigilància necessaris per prevenir i detectar la comissió d'actes il·lícits. En compliment del requisit de millora contínua que estableix el Codi Penal, el 2023 s'han reavaluat els delictes penals inclosos fins ara, fet que ha comportat la incorporació i la valoració de la totalitat dels riscos i factors de risc que han aparegut des de llavors, així com establir criteris objectivables per determinar l'efectivitat dels controls mitigants.

Aquest model de control permet garantir el compliment del Codi Ètic i de la Política Anticorrupció i Antisuborn. La gestió sobre aquest compliment se centralitza al Comitè d'Auditoria a través de la figura del **Compliance Officer**.

El Grup es compromet a implantar i mantenir mecanismes de control eficaços per proporcionar una imatge fidel de totes les transaccions econòmiques realitzades i garantir-ne la precisió i l'objectivitat, de manera que es permet als accionistes prendre decisions respecte a la seva inversió.

Per reforçar la comunicació, s'ha creat un **Comitè Ètic** i se n'ha regulat la normativa. El nou sistema intern d'informació permet al personal i a tercers denunciar actes il·lícits o d'incompliment de manera completament anònima, tot garantint l'absoluta confidencialitat i sense témer en cap cas represàlies sempre que hi hagi hagut bona fe. El 2023 no s'han confirmat casos de corrupció, suborn, frau, blanqueig de capitals o qualsevol mena de delictes contemplats als riscos penals.

RESPECTE PELS DRETS HUMANS

El respecte pels drets humans s'erigeix en part fonamental dels valors del Grup Miquel y Costas i és un aspecte intrínsecament lligat a les activitats del negoci. La conducta de tot el personal no només es fonamenta en els principis i valors recollits al Codi Ètic, sinó també a la **Política de Drets Humans**.

A través d'aquesta política, es formalitza el compromís amb els drets humans recollits a la legislació vigent i s'estableixen els principis necessaris per actuar amb la diligència deguda d'acord amb diversos compromisos internacionals, com les directrius de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), les polítiques de l'Organització Internacional del Treball (OIT), el Pacte de les Nacions Unides i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats a l'Agenda 2030.

Així mateix, el Grup ha comunicat formalment el seu suport als **10 Principis del Pacte Global de les Nacions Unides**, del qual és membre actiu des del 16 d'octubre de 2023 passat, i es compromet a integrar els seus principis en l'estratègia i la cultura de l'empresa.

De la mateixa manera, les **polítiques laborals i de recursos humans** s'uneixen a la política de drets humans en la recerca de la millora contínua dels drets individuals i col·lectius més enllà de la legislació laboral vigent. En aquest sentit, s'aposta per un entorn de treball just, segur i lliure d'intimidació, cosa que exclou que s'atempti contra la dignitat humana, que hi hagi situacions de treball forçós o infantil o que es vulnerin els drets de les minories.

Política de Drets Humans

El 10 de novembre del 2023, el president del Consell d'Administració de Miquel y Costas va aprovar la Política de Drets Humans amb el propòsit de vetllar pel seu respecte tant internament com al llarg de la cadena de valor.

Tota persona que vulgui formar part del Grup o col·laborar-hi haurà d'assegurar-se que les seves actuacions es regeixen pels aspectes següents:

- Respecte a la dignitat humana, abolició del treball forçós i infantil i atenció especial a grups vulnerables.
- Millora de la vida de les comunitats i aplicació de l'FPIC (consentiment lliure, previ i informat; per les sigles en anglès).
- Prevenció de riscos mediambientals.
- Lluita efectiva contra la corrupció.

Tampoc no es tolera cap forma d'assetjament o abús ni qualsevol altra forma de comportament que pugui generar un entorn de treball intimidatori o hostil.

D'aquesta manera, es garanteix a les persones un entorn de treball just i segur, lliure de discriminació i amb igualtat d'oportunitats, perquè puguin desenvolupar el potencial humà i professional, i siguin valorades per la seva capacitat.

De la mateixa manera, es potencien la formació i el compromís amb el Grup, i s'ofereixen oportunitats de conciliació per captar i retenir el millor talent i aconseguir la satisfacció de les persones que treballen a l'empresa.

Miquel y Costas garanteix a les persones un entorn de treball just i segur, lliure de discriminació i amb igualtat d'oportunitats. ”

La regulació i l'organització del treball es fa d'acord amb els convenis col·lectius. Es garanteixen els drets de sindicació, llibertat d'associació i negociació col·lectiva del personal segons les disposicions legals, així com els drets i garanties previstos a la normativa laboral per als integrants de la representació legal dels treballadors existent a tots els centres.

L'exercici 2023, s'ha rebut una denúncia relacionada amb assetjament, que ha estat degudament investigada i ha conclòs en acomiadament.

ALINEACIÓ AMB ELS ODS DE LES NACIONS UNIDES I ELS INDICADORS GRI

Amb el propòsit de configurar la sostenibilitat com a catalitzador de creixement, un component essencial de l'estratègia i un element bàsic de la gestió de riscos, Miquel y Costas ha fet un pas més comunicant la seva adhesió formal als 10 Principis del Pacte Global de Nacions Unides. Aquest fet comporta que aquests principis formin part de les activitats de l'organització, així com l'obligació de fer públics els seus avenços sobre aquest tema.

Des del 16 d'octubre del 2023, el Grup és membre actiu i col·labora en projectes que promouen la consecució dels **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)**. Amb aquest objectiu, s'ha iniciat un procés d'identificació dels ODS més rellevants actualment per a la seva activitat empresarial i que contribueixen al compliment de l'Agenda 2030.

Així mateix, aquestes iniciatives i esforços estan alineats amb els principis i indicadors de la **Global Reporting Initiative (GRI)**, que permeten mesurar i donar a conèixer l'exercici econòmic, social i mediambiental.

Principals contribucions el 2023

Salut i benestar

- El Grup Miquel y Costas està compromès amb la salut i la seguretat a tots els llocs de treball, i vetlla pel compliment estricte de la normativa de seguretat.
- La certificació ISO 45001 a tots els centres productius demostra el compromís amb els estàndards internacionals de seguretat.

- > Inversió en seguretat, salut i contra incendis: 1.679 milers d'euros (664 milers d'euros el 2022).
- > Empleats formats en salut i seguretat: 100% dels capacitats, equips d'emergència i encarregats (100% el 2022).
- > Índex de freqüència d'accidents: 14,9 (12,2 el 2022).

Treball decent i creixement econòmic

- Miquel y Costas aposta pel creixement econòmic inclusiu i sostingut per impulsar el progrés, crear treball decent i millorar el nivell de vida de la comunitat. Per aconseguir-ho, destina recursos a projectes d'R+D, de millora de l'eficiència i de captació de talent.
- El compliment de la normativa en matèria de contractació i condicions de treball prohibeix les situacions de treball abusiu, forçós o il·legal. El Grup trasllada a la cadena de subministrament l'obligació de rebutjar l'esclavitut i el treball infantil i de garantir unes condicions laborals adequades.

- > Plantilla amb contracte indefinit: 94% (95% el 2022).
- > Contribució fiscal - Pagaments per impostos de societats: 15.014 milers d'euros (9.762 milers d'euros el 2022).
- > Recursos per a R+D+I: 3.283 milers d'euros (6.395 milers d'euros el 2022).
- > Proveïdors estratègics avaluats en responsabilitat social corporativa: 100% (100% el 2022).
- > Hores de formació: 9.518 (5.812 el 2022).
- > BPA (benefici per acció): 1,1136 € (0,8185 € el 2022).
- > Import destinat a donacions: 110.000 € (100.000 € el 2022).

Reducció de les desigualtats

- El Grup té com a objectiu primordial sensibilitzar tot el personal sobre la importància d'un creixement econòmic i social inclusiu, tot garantint un entorn laboral amb igualtat d'oportunitats i prohibint qualsevol pràctica laboral discriminatòria.

- > Enquestes de satisfacció realitzades als centres d'MB i Terranova (Mislata i Celesa el 2022).
- > Valoració del rendiment en llocs de gestió: 81% avaluat (90% el 2022).
- > El 100% de les noves incorporacions han estat informades sobre la política d'igualtat implementada i el règim sancionador.
- > El 100% de la plantilla ha estat informada del funcionament del Canal de Denúncies.
- > El 100% de la plantilla ha estat informada de l'actualització del Codi Ètic.

Altres ODS en què impacta el Grup Miquel y Costas

Aigua neta i sanejament

Energia assequible i no contaminant

Producció i consum responsables

Acció pel clima

Vida submarina

Vida d'ecosistemes terrestres

FORMACIÓ PER GARANTIR ELS VALORS ÈTICS

Tot el marc normatiu, els compromisos i la gestió es basen en el principi de "tolerància zero" al frau, així com en el respecte a la comunitat i als drets humans.

Amb aquest objectiu, el Grup Miquel y Costas ha dut a terme programes formatius destinats a assegurar l'aplicació del procediment de prevenció de riscos penals i identificar possibles senyals d'alerta, a més de divulgar i garantir el compliment dels principis del Codi Ètic, i de la Política d'Anticorrupció i Antisuborn, que inclouen

el procediment del Canal de Denúncies i el règim sancionador.

L'any 2023, també s'han realitzat tests d'avaluació per garantir el coneixement i l'adhesió a aquestes normatives ètiques. Tant els plans de formació com les proves han anat dirigits no només a empleats clau exposats a riscos alts, sinó a tot el personal.

Així mateix, totes les noves incorporacions han rebut en arribar informació relativa a la normativa relacionada amb l'ètica empresarial i el seu obligat compliment.

A close-up photograph of two hands, one from the left and one from the right, holding two interlocking puzzle pieces. The background is a blurred office setting with warm, golden light. The hands are positioned as if about to fit the pieces together.

COMPROMÍS AMB ELS NOSTRES STAKEHOLDERS

Miquel y Costas mostra un estricte respecte de les necessitats i inquietuds dels seus **grups d'interès**, és a dir, d'aquelles persones o institucions a les quals pot afectar directament o indirectament la seva activitat i que, alhora, poden influir-hi o impactar-hi, com el personal, els accionistes, el mercat i la societat en general.

La interacció amb els *stakeholders* es fonamenta en els principis i valors recollits al Codi Ètic, així com a establir compromisos que garanteixin no només el compliment de les lleis vigents, sinó també la integració en el govern, la gestió i les estratègies empresarials de les preocupacions socials, laborals i ambientals dels grups d'interès, i que formen el valor sostenible de l'organització.

L'establiment d'enllaços de confiança és clau per assolir relacions beneficioses per a totes dues parts i crear valor a llarg termini. En aquest sentit, el Grup Miquel y Costas es compromet amb els grups d'interès, prenent com a guia de les seves actuacions els estàndards legals i ètics més alts i obligant els tercers amb qui treballa a adquirir el mateix compromís en la seva cadena de valor.

Accionistes

Miquel y Costas destina els seus esforços a crear valor per als accionistes i inversors i a salvaguardar-ne els actius mitjançant un ús adequat dels recursos, un comportament financer ètic i una política tributària prudent.

Per tal de proporcionar als accionistes eines per prendre decisions respecte a la seva inversió, com disposen la Llei i els Estatuts de Miquel y Costas, totes les operacions amb transcendència econòmica figuren als registres comptables de forma clara i exacta, i es proporciona públicament informació fiable i rellevant sobre les activitats i la situació financera.

Els accionistes participen en la presa de decisions més rellevants, i les seves propostes són publicades a través d'un Fòrum Electrònic i incloses en l'Ordre del Dia de la Junta General d'Accionistes, que té lloc anualment. El Consell d'Administració posa a la seva disposició els mitjans necessaris per a la seva participació presencial o a distància.

Canals d'informació per a accionistes

- **Pàgina web corporativa:**
www.miquelycostas.com. Totes les dades d'interès es mantenen permanentment actualitzades i accessibles.
- **Diaris de gran representació**
(*Expansión, La Vanguardia, ABC, etc.*). Mitjançant les principals agències de premsa, s'informa sobre els resultats financers trimestrals. A través d'un dels diaris de més representació, es publiquen la convocatòria de la Junta i les regles del Fòrum.
- **Pàgina web de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV):**
www.cnmv.es. Tota la informació pública exigida per la CNMV està disponible a través de la seva web, inclosa la publicació de fets rellevants.
- **Oficina de l'accionista.**
Atén individualment les consultes d'accionistes, inversors institucionals i particulars, analistes financers i altres agents del mercat a través de l'adreça electrònica accionista@miquelycostas.com i del telèfon d'Atenció a l'Accionista (932 906 100).

Proveïdors

Tots els proveïdors amb què treballa el Grup Miquel y Costas han de demostrar un estricte respecte pels drets humans i transmetre'l als seus socis de negoci, així com denunciar qualsevol atemptat contra ells.

La selecció de proveïdors segueix un procés d'homologació amb criteris objectius basats no només en l'obtenció de millors condicions, sinó també en establir relacions de confiança fonamentades en l'ètica i la responsabilitat i que tinguin en compte la qualitat, el respecte pel medi ambient, la seguretat del producte i l'impacte positiu a la comunitat.

La relació amb els proveïdors es regeix pels principis de legalitat, ètica i respecte, i es descarten aquells que puguin danyar la reputació del Grup o que se sospita que no actuen d'acord amb la legislació vigent.

Tots els proveïdors han d'adherir-se al Codi Ètic, a la Política Anticorrupció i Antisuborn, i a la Política de Drets Humans, o acreditar el compliment d'una normativa pròpia que compleixi els mateixos estàndards i es comprometi a respectar els drets humans i laborals del personal.

El Grup Miquel y Costas manté relacions comercials estables amb els proveïdors. L'antiguitat del 100% dels subministradors de fibra i pasta és de més de cinc anys, mentre que el 95% dels proveïdors de primera matèria en general té una antiguitat de 10 anys.

La nostra política és contribuir al creixement dels proveïdors locals. El 2023, el 44% del volum de la matèria primera utilitzada ha vingut de la península Ibèrica; el 30%, de països europeus; i el 26% restant, de la resta de zones geogràfiques del planeta.

Clients

El Grup Miquel y Costas ofereix al client i al mercat en general productes que compleixen els estàndards de qualitat més alts. Així mateix, aposta pel desenvolupament de les activitats d'acord amb la legislació vigent i la millora constant de l'eficiència productiva. L'objectiu és minimitzar la utilització de recursos, frenar el canvi climàtic i oferir a la comunitat productes segurs de qualitat.

De manera permanent s'analitzen tendències i s'avalua la percepció del client sobre la qualitat, a la recerca de nous processos i productes més sostenibles que satisfacin les necessitats.

Escollar i comprendre els problemes, les necessitats i les expectatives dels nostres clients ens permet dissenyar serveis millor adaptats i productes que aporten valor, alhora que augmenta la confiança en l'organització i enforteix la marca.

Tots els productes s'obtenen a partir de processos que compleixen les certificacions reconegudes internacionalment en termes de qualitat i medi ambient. A més, tots els productes destinats al sector alimentari compleixen tots els requisits exigits per garantir la salut i la seguretat dels consumidors, i no s'ha rebut per part d'aquests cap reclamació relacionada amb la salut dels consumidors.

Així mateix, Miquel y Costas basa la relació amb el client en la confiança, el respecte i la garantia, i es denuncien i s'eviten, en la mesura que sigui possible, les pràctiques fraudulentes de tercers en relació amb els seus productes com a mitjà per protegir els legítims drets del consumidor.

LA FUNDACIÓ MIQUEL Y COSTAS & MIQUEL

La Fundació Miquel y Costas & Miquel (FMCM) canalitza el compromís del Grup Miquel y Costas amb la responsabilitat social corporativa gràcies al finançament de projectes destinats a empoderar grups socials vulnerables i a impulsar iniciatives de sostenibilitat ambiental. Creada el 2019, té com a objectiu millorar les condicions econòmiques, educatives, culturals i socials de les persones i col·lectius més necessitats de la societat, especialment entre els més joves, a més d'impulsar projectes de sostenibilitat que contribueixin a l'acció contra el canvi climàtic.

La Fundació actua principalment als entorns socials dels seus centres productius, amb projectes que encaixin amb alguna de les 13 línies d'actuació recollides als seus Estatuts.

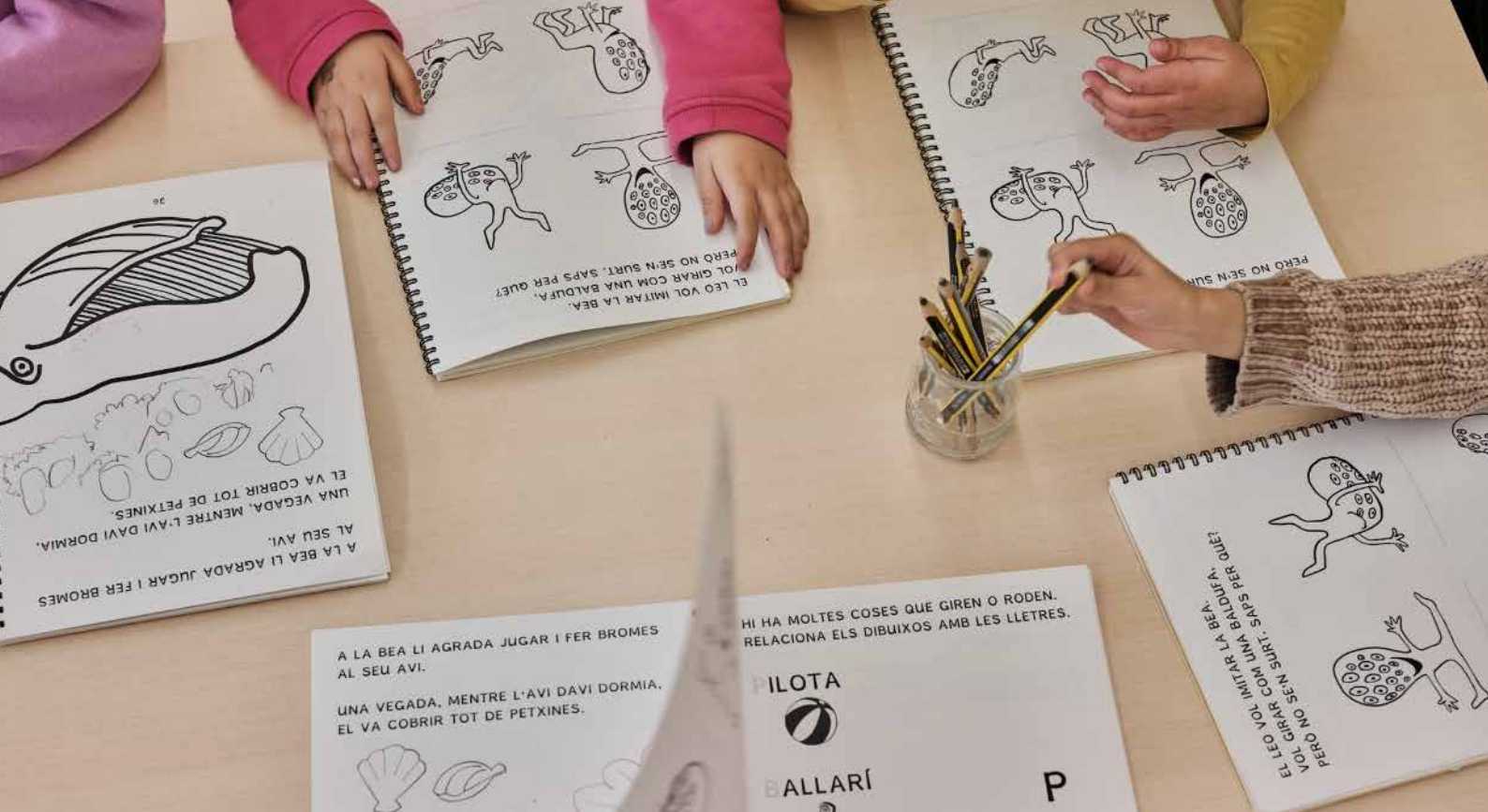
ACTUACIONS PRINCIPALS DURANT EL 2023

Foment d'activitats d'educació, investigació i innovació com a motors per al desenvolupament integral de les persones.

Col·laboració amb les següents entitats:

- Fundació Fero, que ajuda en la investigació oncològica.
- Fundació Princesa de Girona, que impulsa la promoció juvenil en l'àmbit professional, vocacional i formatiu.
- MediaLab Festival de Tortosa (Tarragona), que organitza activitats destinades a familiaritzar els joves amb l'ús de la robòtica, els videojocs o la realitat virtual des de la perspectiva de la sostenibilitat.
- Fundació Pasqual Maragall, que promou la investigació sobre l'Alzheimer i, des de la seva àrea social, se centra a millorar la qualitat de vida de les persones que pateixen aquesta malaltia i dels seus cuidadors. La Fundació Miquel y Costas & Miquel ha col·laborat amb aquesta entitat en l'organització d'un esdeveniment de divulgació de la prevenció primària a Capellades, adreçada a la població de diversos municipis de la zona.

L'impuls de projectes innovadors i de transformació a l'educació primària i secundària i el batxillerat per a alumnes i professors.

- Inici de la primera fase d'un projecte destinat a estudiar la influència dels trastorns neurològics en l'abandonament escolar, que està duent a terme una institució vinculada a l'Hospital Sant Joan de Déu a l'Escola Ferreries de Tortosa.
- Programes de pictoescriptura destinats a facilitar l'aprenentatge de l'escriptura duts a terme a l'escola Maria Borés de la Pobla de Claramunt (Barcelona) i als instituts de Capellades i Sant Adrià de Besòs (Barcelona).
- Finançament d'un projecte d'estímul de la lectura mitjançant una metodologia innovadora, Legiland, a una escola i un institut de Tortosa.
- Suport a una activitat del Casal dels Infants, entitat per a nens amb risc d'exclusió social, a Santa Coloma de Gramenet (Barcelona).

“ El 2023, la Fundació Miquel y Costas & Miquel va donar suport a un projecte que estudia la influència dels trastorns neurològics en l'abandonament escolar. ”

Support a actes culturals, així com a esdeveniments esportius, que tenen lloc entorn d'alguna de les fàbriques del Grup Miquel y Costas.

- Sostenment de costums populars, biblioteques i arxius, obres d'art, estudis paperers i fons històrics, com ara la Festa Major de Capellades, la Festa del Renaixement de Tortosa i el Museu Molí Paperer de Capellades.

La Fundació contribueix al sosteniment de biblioteques i arxius, estudis paperers i fons històrics, com ara el Museu Molí Paperer de Capellades.

Promoció d'estudis, actuacions, intervencions, etc.

- Projectes relacionats amb la innovació tecnològica de gestió pública i privada, en col·laboració amb la Fundació Internacional IESE.

INVERSIONS

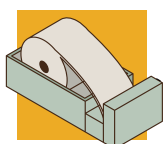
Durant el 2023, el Grup Miquel y Costas ha mantingut la seva política inversora enfocada principalment a dues àrees d'actuació: d'una banda, la millora de la qualitat i la reducció dels costos productius i, de l'altra, el desenvolupament de nous productes, la protecció del medi ambient i l'optimització energètica.

PROJECTES DESTACATS DEL 2023

Indústria del tabac

- Millora d'una màquina de paper per optimitzar-ne els consums d'energia.
- Posada en marxa d'una nova instal·lació que permet reduir les entrades d'aigua fresca en el procés productiu.

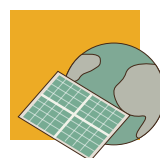
Papers industrials

- Consolidació de la primera fase de la modificació de gran magnitud d'una màquina de paper per afavorir el desenvolupament industrial de nous productes d'alt valor afegit. Aquesta reforma de gran complexitat tecnològica possibilitarà, a més, augmentar la flexibilitat de les capacitats de producció.

Fàbrica de pastes

- Posada en funcionament de noves instal·lacions per minimitzar l'impacte mediambiental i reduir tant els consums d'aigua fresca com les emissions odoríferes.
- Inici de les obres de remodelació dels edificis d'oficines i laboratoris amb l'objectiu de modernitzar-los i potenciar alhora la petjada arquitectònica del Grup.
- Primeres fases d'estudi de la renovació tecnològica per a la recuperació energètica i de productes químics del subproducte biomàtic derivat del procés de producció de cel·lulosa.

Grup Miquel y Costas

- Actuacions emmarcades dins de l'estratègia del Grup per consolidar la sostenibilitat mediambiental de les seves activitats, especialment el desenvolupament i la posada en servei de noves instal·lacions d'energia fotovoltaica.
- Implementació d'un pla global de millora dels sistemes de protecció contra incendis a diversos centres.
- Continuació del programa de substitució de cobertes antigues de fibrociment, reforçant l'aprofitament de les infraestructures existents.

XIFRES D'INVERSIÓ (2021-2023)

(en milers d'euros)

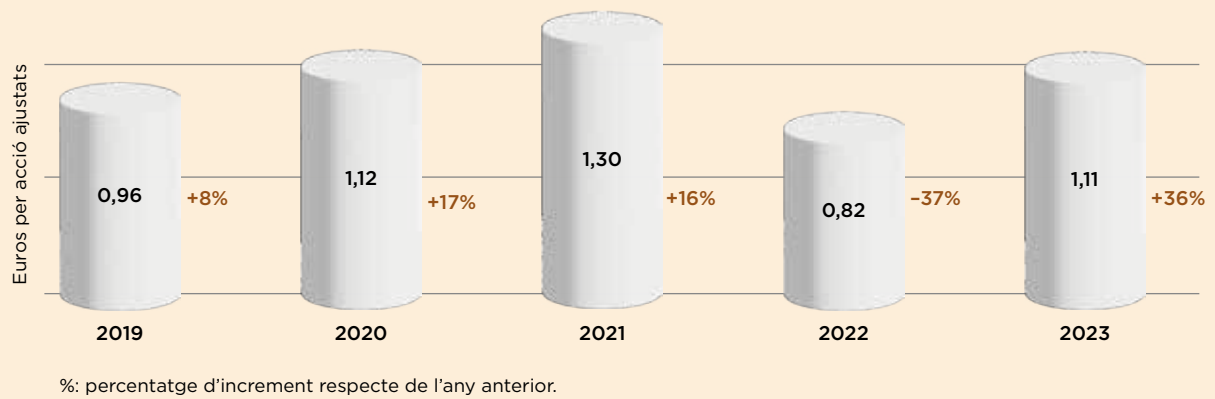
	2021	2022	2023
En R+D+I i medi ambient	11.131	25.937	10.554
A la resta d'actius	10.896	8.214	7.816
Total d'inversions*	22.027	34.151	18.370

* Inclou actius materials i immaterials.

BORSA

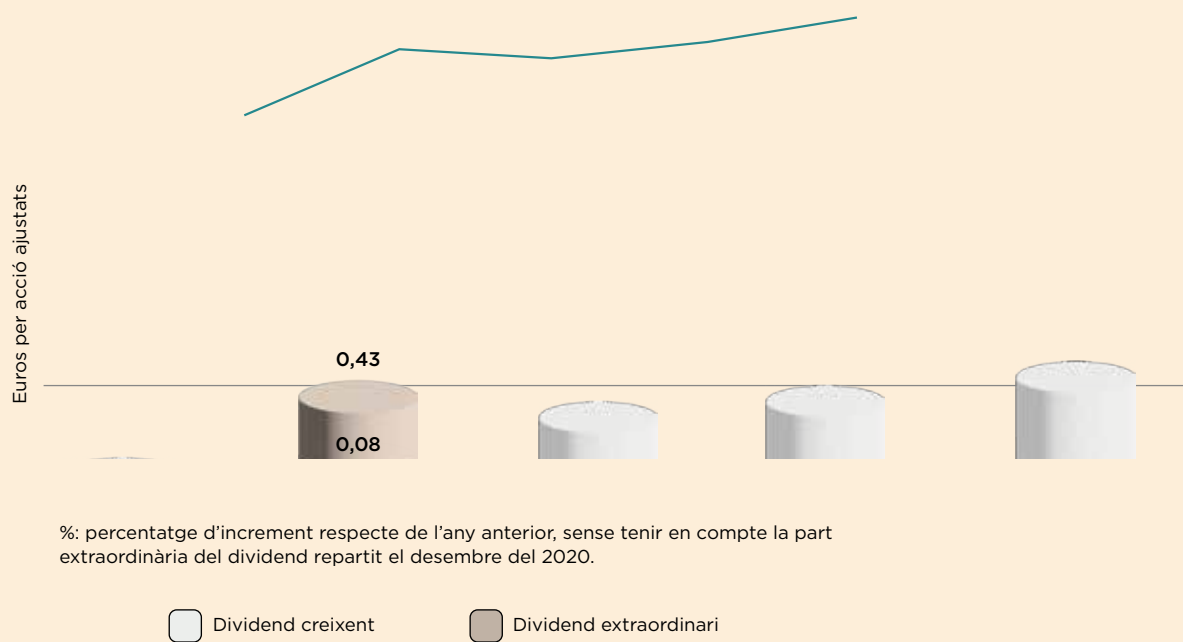

BENEFICI PER ACCIÓ

REMUNERACIÓ A L'ACCIONISTA

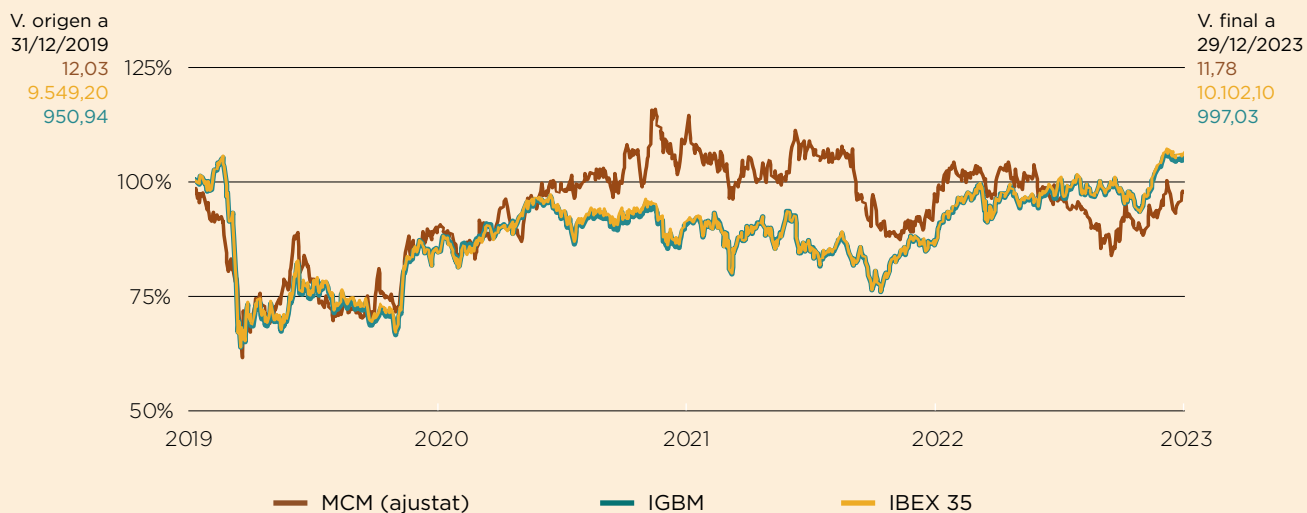
Dividend pagat per acció

EVOLUCIONS COMPARATIVES

IBEX 35, IGBM i MCM

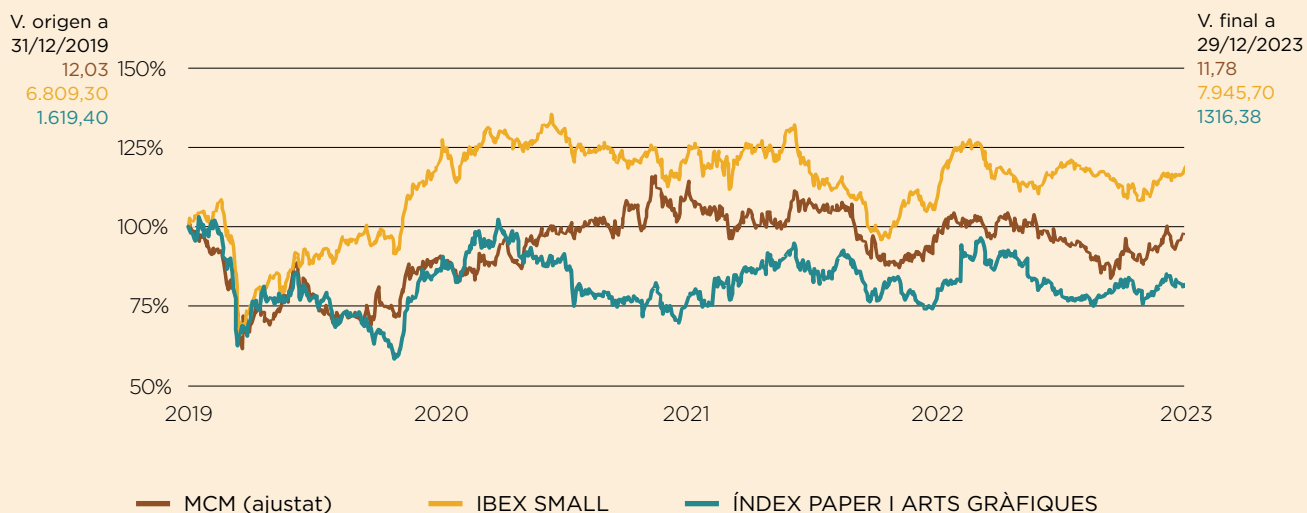
Base 100: cotitzacions de data 31/12/2019

Font: Borsa de Madrid i elaboració pròpia.

IBEX SMALL, MCM i ÍNDEX PAPER I ARTS GRÀFIQUES

Base 100: cotitzacions de data 31/12/2019

Font: Borsa de Madrid i elaboració pròpia.

DADES ECONOMICO- FINANCERES

PRINCIPALS MAGNITUDS FINANCERES DEL GRUP MIQUEL Y COSTAS

La informació es presenta consolidada en milers d'euros (tret que s'indiqui el contrari).

Les dades de tots els exercicis són comparatives, atès que es presenten d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera.

Magnituds financeres principals (2021-2023)

En milers d'euros, tret de les xifres expressades en percentatges

	2021		2022		2023	
		% s/ vendes		% s/ vendes		% s/ vendes
Vendes netes	301.286		337.177		309.319	
EBITDA ⁽¹⁾	84.104	27,9%	60.671	18,0%	74.905	24,2%
BDI	50.792	16,9%	31.634	9,4%	42.714	13,8%
Cash flow després d'impostos	68.450	22,7%	50.272	14,9%	62.699	20,3%

En milers d'euros, tret de les xifres expressades en percentatges

	2021	2022	2023
Actiu total	453.677	450.808	464.702
Recursos propis	322.897	330.291	354.781
Endeutament financer net	(61.437)	(16.940)	(53.675)
Endeutament financer net / Recursos propis	N/A	N/A	N/A
Benefici per acció ajustat ⁽²⁾ (euros)	1,30	0,82	1,11
Dividend meritat	16.800	16.800	17.400 ⁽³⁾
Dividend per acció meritat ajustat ⁽²⁾⁽⁴⁾ (euros)	0,43	0,44	0,45 ⁽³⁾
Pay out (Dividend meritat / benefici de l'exercici)	33,1%	53,1%	40,7%
RoE (BDI / Mitjana de recursos propis)	16,5%	9,7%	12,5%
RoA (Benefici d'exploració / Actiu total mitjà)	15,3%	9,3%	12,0%

(1) Resultat brut d'exploració més amortitzacions.

(2) Nombre d'accions en circulació ajustades els anys 2021, 2022 i 2023 per les operacions societàries efectuades.

(3) Any 2023: import pendent d'aprovació.

(4) Augmentat per la part corresponent a les accions pròpies de la cartera.

RESULTATS DEL 2023

La **xifra de negocis neta consolidada** de l'exercici 2023 ha assolit els 309,3 milions d'euros, fet que suposa una reducció de 27,9 milions d'euros respecte a la que es va obtenir en el mateix període de l'exercici anterior. Aquest descens correspon a l'adaptació de la política comercial a la nova situació de preus de les pastes i l'energia, a una demanda menor en alguns mercats per la reducció d'estocs duta a terme pels clients, així com a la reforma de la màquina d'MB.

Per línies de negoci, Indústria del tabac ha incrementat les vendes un 0,8% en comparació del mateix període del 2022. Tot i això, les vendes de Productes industrials han disminuït un 22,2% respecte a l'any anterior, principalment a conseqüència dels factors següents: la finalització de la reforma i posterior posada en marxa d'una de les màquines d'MB, la moderació de preus a conseqüència de la reducció de les pressions inflacionàries sobre els costos d'energia, l'alentiment de la demanda en algunes geografies per la situació macroeconòmica i les dificultats en el comerç internacional derivades dels conflictes geopolítics.

Finalment, a la línia d'Altres, la facturació ha disminuït en 3,8 milions d'euros com a resultat de la debilitat de la demanda, principalment al mercat d'edició.

La xifra de vendes de la Societat Matriu l'exercici 2023 ha pujat a 200,4 milions d'euros, cosa que representa una disminució del 3,6% respecte del 2022, afectada especialment per la disminució esmentada als mercats d'edició i usos industrials en què opera.

El **resultat d'explotació consolidat** ha millorat en 12,9 milions d'euros respecte del mateix període del 2022, cosa que equival a una millora del 30,7%. El Grup ha mantingut la tendència anticipada en trimestres anteriors, seguint la recuperació dels marges històrics, gràcies a una pressió inflacionària menor en el preu dels subministraments, a les inversions posades en marxa i a la política comercial.

Per línies de negoci, Indústria del tabac ha millorat el resultat obtingut a l'exercici precedent en 5,4 milions. La línia Productes industrials, malgrat la reforma planificada d'una de les màquines d'MB esmentada anteriorment i el consegüent descens de producte comercialitzat, ha incrementat el resultat en 6,5 milions d'euros. Així mateix, la línia Altres ha experimentat una millora de resultats d'1 milió d'euros.

El **BDI** del Grup ha assolit la xifra de 42,7 milions d'euros i ha superat el resultat obtingut l'any anterior en un 35,0%. La **taxa fiscal efectiva** ha estat del 24,5%, lleugerament superior a la del 2022, principalment com a resultat de l'augment de la base i de la reducció de les deduccions fiscals aplicables per a aquest exercici.

La Societat Matriu ha obtingut un resultat acumulat després d'impostos de 34,1 milions d'euros, cosa que suposa un increment del 22,5% respecte del 2022, principalment a conseqüència de l'increment del resultat a la línia de la indústria del tabac descrita anteriorment.

Evolució dels resultats consolidats (2021-2023)

En milers d'euros

	2021	2022	2023
Vendes netes	301.286	337.177	309.319
Resultats			
Benefici d'explotació	66.446	42.033	54.920
Benefici abans d'impostos	67.058	41.058	56.553
Benefici després d'impostos	50.792	31.634	42.714
Cash flow després d'impostos	68.450	50.272	62.699

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS DE MIQUEL Y COSTAS & MIQUEL, S.A. I SOCIETATS DEPENDENTS

Els comptes anuals consolidats del 2023 són comparatius als dels exercicis anteriors, atès que es presenten d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera.

Compte de pèrdues i guanys resumit i comparatiu (2021-2023)

En milers d'euros

	2021	2022	2023
Vendes netes	301.286	337.177	309.319
Ingressos d'explotació ^{(1) (2)}	6.834	7.628	7.345
Consums	(98.545)	(106.934)	(118.085)
Altres despeses d'explotació ⁽²⁾	(77.069)	(134.720)	(76.626)
Valor afegit	132.506	103.151	121.953
Personal	(46.814)	(45.891)	(46.951)
Amortitzacions	(17.658)	(18.638)	(19.985)
Provisions de circulant ⁽³⁾	(1.588)	3.411	(97)
Benefici d'explotació	66.446	42.033	54.920
Resultats financers	603	(978)	1.646
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	9	3	(13)
Benefici abans d'impostos	67.058	41.058	56.553
Impost de Societats	(16.266)	(9.424)	(13.839)
Benefici després d'impostos	50.792	31.634	42.714

(1) L'import d'altres ingressos d'explotació inclou la venda d'energia i les tasques que ha dut a terme l'empresa per al seu actiu.

(2) L'efecte corresponent als drets d'emissió es presenta directament deduït dels ingressos i despeses d'explotació.

(3) Correspon a la variació de les provisions.

El **valor afegit** ha augmentat el 2023 respecte a l'any anterior en aproximadament un 18% a causa, principalment, de la recuperació dels marges històrics gràcies a unes pressions inflacionàries inferiors en el preu dels subministraments i la política comercial aplicada.

BALANÇ DE SITUACIÓ DE MIQUEL Y COSTAS & MIQUEL, S.A. I SOCIETATS DEPENDENTS

Els comptes anuals del 2023 són comparatius respecte als dels exercicis anteriors, ja que es presenten d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera.

Balanç de situació resumit i comparatiu (2021-2023)

En milers d'euros

ACTIU	2021	2022	2023
Immobilitzat material	176.398	189.091	187.113
Actius intangibles	3.132	6.624	6.441
Altres actius no corrents	42.286	35.465	48.305
Total d'actius no corrents	221.816	231.180	241.859
Existències	89.174	109.729	98.376
Deutors comercials	56.270	61.258	56.717
Altres actius corrents	79.984	43.136	48.943
Efectiu i mitjans equivalents	6.433	5.505	18.807
Total d'actius corrents	231.861	219.628	222.843
Total d'actiu	453.677	450.808	464.702
PASSIU	2021	2022	2023
Total de patrimoni net	322.897	330.291	354.781
Deutes amb entitats de crèdit i altres passius financers	41.564	36.805	30.453
Altres passius no corrents	5.568	6.085	7.370
Total passius no corrents	47.132	42.890	37.823
Deutes amb entitats de crèdit	16.467	20.938	22.462
Creditors comercials	42.219	41.848	31.091
Altres passius corrents	24.962	14.841	18.545
Total de passius corrents	83.648	77.627	72.098
Total de passiu	453.677	450.808	464.702

Evolució de l'estructura financera (2021-2023)

En milers d'euros

	2021	2022	2023
Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini	41.564	36.805	30.453
Deutes amb entitats de crèdit a curt termini	16.467	20.938	22.462
Efectiu i altres actius financers corrents	(81.242)	(43.124)	(63.015)
Actius financers no corrents	(38.226)	(31.559)	(43.575)
Posició financera neta total	(61.437)	(16.940)	53.675

Principals ràtios

En milers d'euros, tret de les xifres expressades en percentatges

	2021	2022	2023
Percentatge de patrimoni net sobre el passiu total	71,2%	73,3%	76,3%
Percentatge de patrimoni i passius no corrents sobre el passiu total	81,6%	82,8%	84,5%
Necessitats operatives de fons (NOF)	83.853	119.815	110.192
Fons de maniobra	148.213	142.001	150.745

El **patrimoni net total** s'ha incrementat en 24,5 milions d'euros en comparació de l'exercici anterior, un cop deduïts els dividendes distribuïts.

La **posició financera neta** a tancament d'exercici presentava un saldo deutor de 53,7 milions d'euros, que és superior a la del tancament del 2022 en 36,7 milions d'euros.

L'any 2023, amb l'objectiu de continuar dotant el Grup de la flexibilitat i la liquiditat necessàries atesa la incertesa en els entorns geopolític i macroeconòmic, s'ha reforçat l'estructura financera del Grup i s'ha obtingut finançament addicional amb entitats de crèdit, alhora que se n'estén la vida mitjana.

ESTATS DE FLUXOS D'EFECTIU DE MIQUEL Y COSTAS & MIQUEL, S.A. I SOCIETATS DEPENDENTS

Estat de fluxos d'efectiu resumit (2021-2023)

En milers d'euros

	2021	2022	2023
A) Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	64.142	12.651	70.276
1. Efectiu generat per les operacions	77.393	21.480	82.187
2. Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	(13.251)	(8.829)	(11.911)
B) Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	(32.705)	7.194	(31.247)
1. Pagaments per inversions (-)	(136.712)	(121.205)	(115.890)
2. Cobraments per desinversions (+)	104.007	128.399	84.643
C) Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	(32.739)	(20.773)	(25.727)
1. Cobraments i (pagaments) per instruments de patrimoni	(7.552)	(4.399)	(3.630)
2. Cobraments i (pagaments) per instruments de passiu financer	(9.687)	(274)	(4.897)
3. Pagaments per dividends	(15.500)	(16.100)	(17.200)
D) Augment/(disminució) neta de l'efectiu o equivalents	(1.302)	(928)	13.302
E) Efectiu i equivalents a l'inici del període	7.735	6.433	5.505
F) Efectiu i equivalents al final del període	6.433	5.505	18.807

Les principals aplicacions dels fons generats han estat:

- La inversió en actius fixos per un import de 18,4 milions d'euros.
- El pagament de dividends per 17,2 milions d'euros.
- L'adquisició d'accions pròpies per a autocartera per un valor de 3,6 milions d'euros.
- L'amortització de deute financer per un import de 4,8 milions d'euros.
- Inversions financeres i instruments de liquiditat.

HIPERINFLACIÓ A L'ARGENTINA

L'economia argentina es considera hiperinflacionària des de l'exercici 2018, per la qual cosa el Grup ha aplicat els ajustos per inflació a la societat, la moneda funcional de la qual és el pes argentí, per a la informació financera dels períodes acabats des de l'1 de juliol del 2018.

A continuació, es resumeixen els principals impactes de l'aplicació dels ajustos per hiperinflació a Argentina als comptes anuals consolidats del Grup corresponents als exercicis 2023 i 2022.

Impacte de l'aplicació dels ajustos per hiperinflació (2022-2023)

En milers d'euros

	2022	2023
Vendes i prestació de serveis	2.394	2.246
Benefici abans d'impostos	(1.702)	(842)
Benefici després d'impostos	(2.231)	(1.599)
Patrimoni net	2.210	2.008

L'interior d'aquest exemplar ha estat imprès íntegrament en paper
Blanc Diamant de 140 g, fabricat per Clariana, S.A.

Tuset, 8-10, 7a planta
08006 Barcelona
(Espanya)

Telèfon: 93 290 61 00

Fax: 93 290 61 28

www.miquelycostas.com